

* NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ATUARNEQ *

ATUA·RAKET

2013

N I C A R A G U A

IBIS

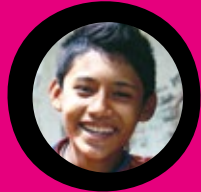

Ilinniartitaaneq ineriartortitsisarpoq

ATUA·RAKET

Meeqqat tamarmik ilinniarnissamik piginnaatitaaffeqarput. IBIS nunarsuarmi meeqqat tamarmik atualernissaannik qulakkeerininniarnermut suleqataavoq. AtuaRakettimi oqaluttuat atuarlugit meeqqat atuarnissamik piginnaatitaaffeqarannut tunngasunik aallusseqataavutit.

IBIS
Ilinniartitaaneq ineriartortitsisarpoq

AtuaRakettiga!

Ateq: _____

Najugaq: _____

Atuarfik: _____

Atuaqatigiit: _____

ATUA·RAKET

AtuaRaket 2013-imut tikilluaritsi / 4

NUKARLIIT ATUFFASSISSUTILLU

Tonio, uumasut eqqaaveqarfillu / 7

PER BERGHOLDT JENSENimit

Mikkili Terianniaq puaatsoortitaarujussuarpoq / 17

PETER GOTTHARDTimit

Cyrus Liberiamiu Danmarkimit allagarsivoq / 22

RIKKE BRUNTSE DAHLimit

■ SAMMISAQ: Nicaraguami meeqqat / 24

Keyshiap aqqaluaa napparsimalerpoq toqullunilu /

27

PER BERGHOLDT JENSENimit

Torullit orpippassuini unnuaq / 33

PETER GOTTHARDTimit

AKULLIIT

Donap siunissamut takorluugaa / 37

PER BERGHOLDT JENSENimit

■ SAMMISAQ: Nicaragua ulluinnarni / 42

Rosy qitittartunngorusuppoq / 45

PER BERGHOLDT JENSENimit

Amarunngortartut / 51

BENNI BØDKERimit

NICARAGUAMI
MEEQQAT

NICARAGUA
ULLUINNARNI

PINNGORTITAO
SILALLU PISSUSAA

MEEQQAT
SULISORINE
QARTARNERAT

INUIAQATIGIT
INUILLU TAMAT
OQARTUSSAAQATAANERAT

Eqqaavissuarmiit atuarfimmu / 58

Meeqqat eqqaavissuarniittut atualermisannut ikiukkit / 60

Ikinngutigaa ilinniartitsisortaaartiguk / 62

Fiorela Facebookimi 199-inik ikinnguteqarpoq / 65

PER BERGHOLDT JENSENimit

Pedeli Qasertoq / 69

LENE MØLLER JØRGENSENimit

■ SAMMISAQ: Pinngortitaq silallu pissusaa / 76

ANGAJULLIIT

Florap 13-inik ukiullip inersimasut atuarnermik ilinniartittarpai / 79

PER BERGHOLDT JENSENimit

■ SAMMISAQ: Meeqqat sulisorineqartarnerat / 84

Kikkut tamaasa ikinngutigalugit / 87

HANNE KVISTimit

Philipip peeqqani USA-miittoq maqaasivaa / 93

PER BERGHOLDT JENSENimit

■ SAMMISAQ: Inuiaqatigiit inuillu tamat oqartussaaqataanerat / 98

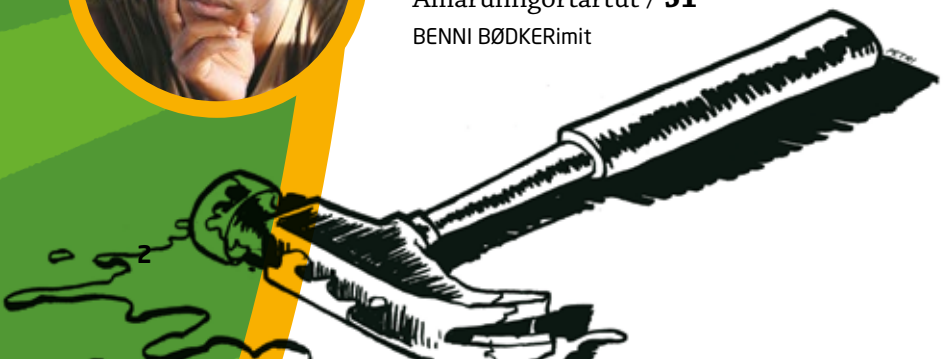
Uumasorujussuaq / 101

JACOB WEINREICHimit

Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq 2012

– ukioq ingerlalluarfiusoq! / 108

Atuakkiortut assiliartalersuisullu / 110

AtuaRaket 2013-imut tikilluaritsi

- Nicaraguami meerarpassuit alakkakkit

Timmisartoq Nicaraguap illoqarfisa pingaarnersaata tungaanut ingerlaarpoq. Timmisartup igalaavinit illoqarfik orperasaqisoq pukkitsunillu illutalik takuneqarsinnaalerpoq. Naak Managua illoqarfinni pingaarnerpajularluni nunaqarferujussuartut isikkoqarpoq. 1973-imi nuna sajorujussuarmat illoqarfimmi suut tamarmik sequmissimapput, taamanili tassani najugallit portusuunik illulioqqissimangillat. Nicaragua nunaavoq pinngortitarsuup nukinginit sunnertisimasorujussuaq, sapaatimmi akunnera taakaniinnitsinni – meeqqat AtuaRakettimiittut pulaarnerini, nuna annikitsumik sajuppoq innermillu anitsisoqarluni.

Nicaragua nunaavoq alianaatsoq orpippassuarujussualik, kusanartunik sissalik uumasorpasuaqartorlu. Naak Nicaragua nunap pisuussutaanik ulikkaaraluarluni Amerika Qiterlermi nunat piitsuunersaraat. Meeqqat amerlanerit atuartuupput, amerlasuulli sulit atuarneq ilikkarnagu atuarfik qimattariaqalertarpaat.

Meerarpassuit piitsooqalutik inuupput. AtuaRakettimi meeqqat piitsut arlallit aammali nivarsiaaraq ilissi ulluinnarni inuunissi assigeqisaanik inuunilik pillugit atuarsinnaavusi.

Meeqqat AtuaRakettimi allaaserineqartut ilai nunaannarmi illoqarfeeqqani, taamaallaat umiatsiarluni tikinneqarsinnaasuni najugaqarput. Aamma allat eqqaaveqarfinni najugarput, tassanngaanniit ingerlariaqqik-kusullutik ilinniagaqarniarlutik ilungersuuteqartut.

AtuaRakettimiipputtaaq meeqqat, angajoqqaatik suliffissarsiorlutik aal-larsimmamata aanaakkuminni najugaqartut. Meeqqat taakku tamarmik

meeraapput nukittuut, atuarusukkualutut, atuarnermik ilikkarusuttorujussuit ilinniagaqarusogisullu.

Nunarsuarmi meeqqat 61 millionit atuartuunissaminnut periarfissinneqangiivipput, tamannalu ajorpoq. Nunarsuarmi pisortasut neriorsuini-kuupput 2015-imi meeqqat tamarmik atuartunngorsimassasut. Neriorsuulli tamanna eqqortissallugu ajornartittorujussuussavaat. Taamaammattamatta ataatsimoorluta meeqqat tamarmik allannermik atuarnermillu ilikkarnissamik piginnaatitaaffeqarnerannik sorsuutigineqataanissarput pingaaruteqartorujussuuvoq. AtuaRakettip atuarneratigut meeqqat tarmik atuartuunissamik piginnaatitaaffeqarnerannik paasisitsiniaaqataavutit.

AtuaRaket atorlugu atuarfissinni, tassami atuarfinni tamani, Danmarkimi, Kalaallit Nunaanni Sydslesvigimilu danskit atuarfiini atuarusussut-simik pilersitseqataaniarpugut. Amerlagaangatta nukittuujsar-pugut, massakkorpiarlu atuakkamik AtuaRakettimik tigum-miaqartugut amerlaqaagut Nicaraguamilu meeqqat pillugit atuarluta.

Atuarluarisi

Helle Gudmandsen

heleverdeniskole.dk/tonio

Tonio, uumasut eqqaavissuarlu

ALLATTOQ: PER BERGHOLDT JENSEN

ASSILIISOQ: HELLE GUDMANDSEN AAMMA PER BERGHOLDT JENSEN

**Toniomik ateqarpunga. Arfineq-marlunnik uki-
oqarpunga. Ataataga najagalu illoqatigivakka.
Aamma aanaga, akkaakka atsakkukkalu illoqati-
givakka. Ilaqutariit amerlasuujuvugut.**

Ullut tamaasa ualikkut eqqaavimmi sulisarpunga. Plastikkit, igalaamernit savimernillu katersortarpakka. Eqiterutit atorlugit ujaasisarpunga. Puussiat ammarlugit ujaasisarpugut. Tipeqaat. Aaqqatit atorneq ajorpagut. Ilaanni nangit atornikut equutissiallu puussiat iluaniit-tarput. Taava anartallit attortoortarpagut. Ila maajunnartaqaat.

Managuami eqqaavik qanillugu najugaqarpugut. Eqqakkanik katersineq inuussutigaa-put. Uagutsinniipput puut puuiaasanik qiller-tuusanillu ulikkaartut. Ilaquttama nunamineq aamma illut mikisut pingasut pigaat. Illut qisunnik pisoqqanik, saviminernik saattunik plastikkinillu eqqaavimmit pisunik sanaa-jupput.

**Nuna nateraarput.
Natissanut
akissaqanngilagut.**

Eqqaavimmi uumasut amerlaqaat. Qimmit nersussuillu eqqakkanik nerisarput. Hiistit eqqakkat qamutarlugit ingerlattarpaat. Aamma nattoraliusat tamaaniittarput. Timmiaapput angisuut, qernertut ipittunik siggullit. Uumasut toqungasut eqqakkallu nerisarpaat.

Eqqaavilerineq ulorianaqaaq. Ipittut amerlaqaat. Ataasiarlunga kilerama aanaaqaaq. Aamma lastbiilit nivattaatillu tamaaniittarput. Ilaanni inuit aportittarput. Taamaalluni qisorujussuaq niunnut nakkarpoq. Anneqaanga. Aamma inersimasut ilaasa meeqqat annersittarpaat. Ataasiarlunga angutip niaqukkut anaavaanga. Qujanartumik angutip allap ikiorpaanga.

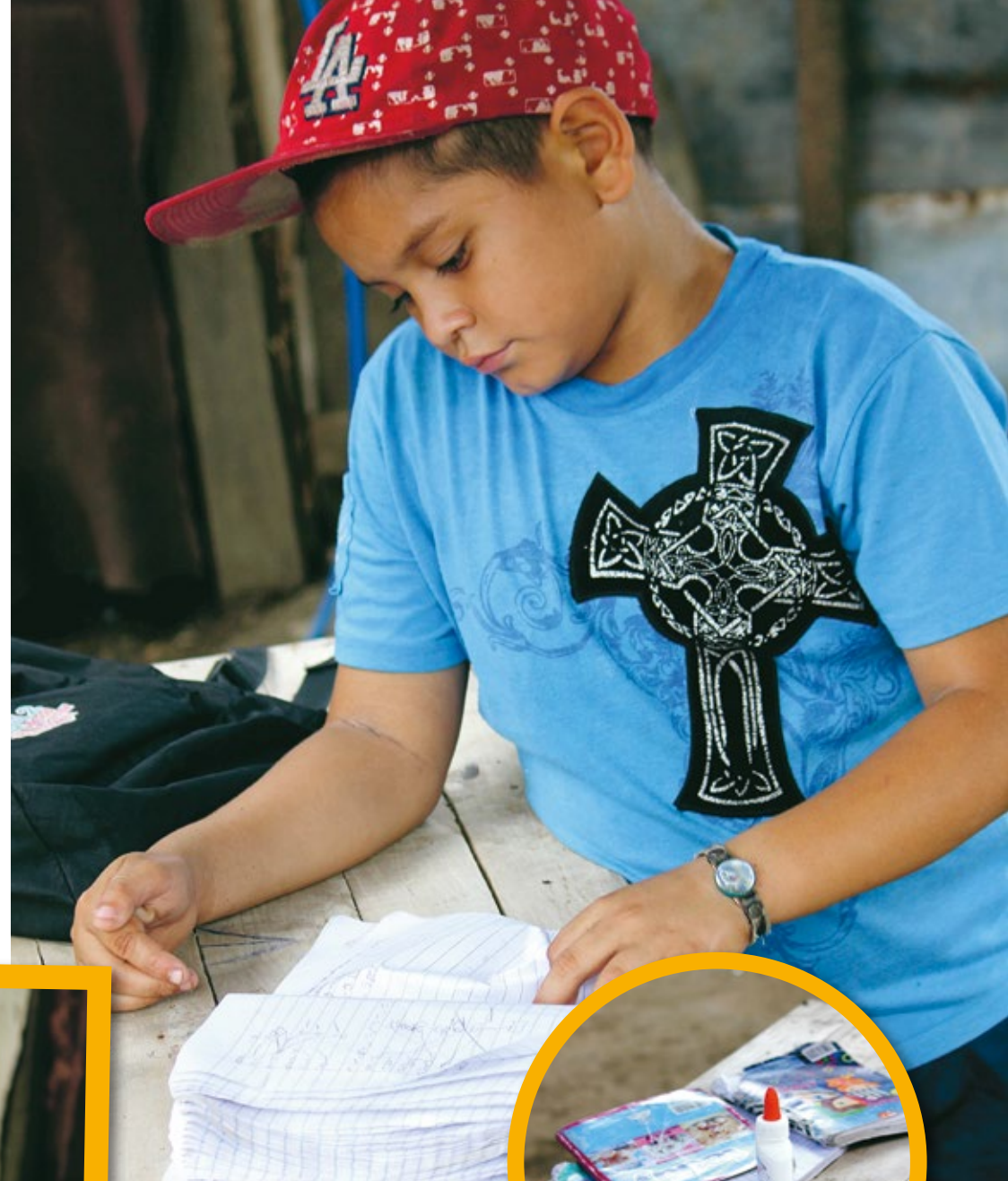
Aamma uumasuteqarpugut. Illutsinni tuit marluk najugarput. Kisianni iikkat ammaannarmata anisinnaasarpugut. Qimmitta illu paaraat. Aamma silatitsinni puulukiuteqarpugut. Naatitat sinneri nerisarpaat. Marullummiinneq nuannarisaraat.

Aamma kukkukuunik peqarpugut. Taakkunanit manniit pisarpagut. Angutiviaq ullaaralaaq qarlotarpoq. Soorlu nalunaaqutaq itersaartoq. Uanga nerlerit nuannarinersaavakka. Taakku paarsisoraagut. Inuit illutsinnut qanilligaangata nipiliortarput. Aamma ilaanni inunnik pukutsisarput. Illarnarisarisaqaakka.

Atuarneq assut nuannaraara. Atuarneq, allanneq aamma kisitsineq ilinniarlugit aallartippakka. Matematik nuannareqaara. Kisianni nuanneri-nerpaavara isikkamik arsarneq. Barcelonap arstartartui pitsaanerpaajupput. Aamma isumaqarpunga Messi arstartartut pikkorinner-sarigaat. Angisuunngoruma motorcykelertaru-suppunga. Sukkaniuttartunngorusuppunga sukka-soorujussuarmillu ingerlasarlunga.

Mikkili Terianniaq puatsoortitaarujussuarpoq

ALLATTOQ: PETER GOTTHARDT · ASSILIARTAI: BIRDE POULSEN

Ullaaralaajuvoq. Mikkili Terianniaq nerisassarsiorluni piniarpoq. Orpippassuit silatinnguannut naasorissaasukkut nunaataan-nukarluni pangalippoq.

“Mattusimasaanngittunik kukkukuujuteqarput!” Oqarpoq sig-gumilu sinai alutturlugit. “Torrak. Taamaallaalliuna maani kuk-kukuumik saneqquttoqarsiisaa qamarujoorukku, aggertoqarpallu ... HAPS!”

Toqqorluarniarluni orpigaaluit akornannut pulaterpoq. Utaqqe-rusaaginnartariaqarpoq. Ila kisianni uernaqaaq. Unnuaq naavil-lugu pisaraqani piniarsimagaluarpoq. Seqernup kialaarnerata assut iluarusutsilerpaa. Sequnngeqattaalerpoq. Sivitsunngitsoq itisuumik sinilerpoq. Niviukkalluunniit niaqqumi qulaani timmioraarualu-mata maluginngilai.

Kukkukooq arnaviaq tungaanut ingerlarusaalerpoq. Qullugissanik nunami tamani tamaaniittunik pukorujuutaa ingerlarusaarpoq. Teriannissamat sinittumut qanilligaluttuinnarpoq.

Taava orpigaaluit akornanniit teriannissap pamiua nuisasoq taku-lerpaa.

“Kork!” oqarpoq. “Kakkaak una qullugiaq meqqulik eqqumiim-mat? Arraa, isuanilu uumasorujorarluni!”

Taamaaleruttortoq kukkukooq angutiviaq allorassaaqaluni tikiup-poq.

“Angutiviarnгаа, uumasorujussuaq orpiit akornanniippoq!”

Arnaviaq erserpasilluni oqarpoq.

“Arnaviarnгаа taamaattoqanngilaq!” Angutiviaq pingaakujup-pasilluni oqarpoq. “Uumasorujuup kialuunniit maanngarnissani

ersigivaa. Uangami maani paarsisuusunga nalunngilaat. Uangami kisima maani nunaatimi oqaasissaqarpunga. Aamma uanga ullaak-kut seqineq nuisittarpara. Imannallu qarlorlunga: Kukkukuukuuu! Uumasut tamaasa itersartarpakka. ”

Taamami qarlorangat uumasut tamarmik itertarput. Maannalu aamma Mikkili Terianniaq iterpoq!

“Ullaakkorsiutissat piareerput!” Suaarpoq toqqorsimaffimmi-niillu pissilluni.

Arnaviaq sukkasinnaanini tamaat naasorissaasukkut illuata tungaanut aallarsarpoq. Angutiviaq qarluutigaluni sulussorluni ungallunut qaqivoq. Mikkilip keeriaraluarpa, papiili marlussuit kisiisa kiillugit.

Hajja, Mikkili eqqarsarpoq. Angutiviaq aapanna aapanna. Ungal-lunut qalloriaraluaruma tingeriikatassaaq. Immaqami sianiinaarsin-

naaruttoriga. Nammineq qarlorluni tusarnaassallugu assut nuan-narinnguatsiarpa.

“Meqqorissoorngaa, maanga aqqalaarallaat, ilasserusaqakkit?” Terianniaq nipituumik oqarpoq.

“Ilassillutit!?” Angutiviaq oqarpoq. “Pisareriaraluarimmaana!”

“Naamik taamaangilaq,” Mikkili, nipini pitsaarpalutsinniavil-lugu oqarpoq. “Erinarsornerinuna tusarningaarmat pakkullutit qujaffiginiaraluarikkit.”

“Taama isumaqarpit?” Angutiviaq tanngalluni aperaaq.

“Tusarnerneraavutit,” Mikkili akivoq. “Ingammik taanna kukkuku-kuuu. Qaa, taanna atoqqilaaruk? Kisianni sequnngerlutit erinarsus-savat, taava tusarnernerussaait.”

“Ilumut?” Angutiviaq tupaallalluni aperaaq.

“Aap, ilumut,” terianniaq salluvoq. “Erinarsortartut tusaamasat tamarmik taamaattarput. Qaa, angutiviaq, sequnngeriarlutit nipit tamaat erinarsorallaat!”

Angutivissap tamanna naaggaarsinnaanngilaa. Sequnngerpoq, qungatsini tasillugu, nipissanilu tamaat qarlorujussuarluni KUK-KUKUUKUUU!

Qangaamalli terianniaq ungalunut qaqeriikatappoq. HAPS! Angutiviarliuna qungasiatigut kiigamiuk, pangaliinnarlu orpippasuit tungaannut aallarluni.

Mamassaaq! Mikkili eqqarsarpoq. Nerilluataarnissannut rødvini kisiat amigaatigilerpara.

Qaninili ulikkaavillugu kukkukuumik oqummiarami oqarsinnaanngilaaq. Kukkuuulli nipangissanani terianniaq naveersuataarpaa. Tamannali Mikkilip soqutiginngilluinnarpaa.

Maanna angutiviaq annariarfeerutiivissutut isikkoqarpoq! Arnavissalli suut tamaasa takusimavai. Naasorissaasukkut uumasuutaasa inaannukarpoq ikiortissarsiorlunilu suaartarluni.

Puulukip susoqarsimamera tusaramiuk kamaqaaq.

”Ingasappallaaqaaq!” oqarpoq. ”Terianniakasiup angutiviaatitsinnik arsaassanngilaatigut. Utaqqilaarli!”

Terianniarlu malillugu puuluki pangaliinnaq aallarpoq.

”Terianniapalaaq!” Suaarpoq. ”Tillitoorngaa, angutiviaaterput iperaruk!”

Angutivissap inuuni naarusunngilluinnarpaa kukkuujulluni siataq. Isumassarseriasaarporlu.

”Mikkili, tusaaviuk?” oqarpoq. ”Puulukip terianniapalaaq tillituumik taagorpaatit. Taamaatuugavit? Uanga illiusuuguma arlaannik akillugu suaartaqqajaqaaara.”

Terianniaq tamatumunnga isumaqataalluinnarpooq. Tunumut saappooq suaarlunilu: ”Puulukersuaaq - aa ribbenstegiliareqinavakkit nipangerniarit!”

Teriannissalli suaarniarluni qarni ammarniariaraa angutiviaq qimaapallappooq, orpillu qaninnerpaaq tappavungaraallak qaqqivigalugu.

”Arraa, naak nerisassara?” Terianniaq qiniutigaluni oqarpoq.

”Ha, ha Mikkili!” Angutiviaq orpimmiit suaarpoq. ”Ilaa puaatsoortitaarujussuaqaatit!”

Terianniaq kanngutseqaaq. Sunngitsuusaaginnarporli.

”Qingasaalaaginnarikkinnuna,” oqarpoq. ”Alutornavissumik takutitassaqarpunga, aqqarlutit alakkarallaak.”

”Sallunak, sianiinaaqqissinnaasorivinga?” Angutiviaq oqarpoq.

Allatut ajornaqimmat Mikkili Terianniaq aqajaqquni imaqaanngitsoq angerlamut ingerlaqqittariaqalerpoq.

Hajja, hajja – pingasoriaammik hajja! Eqqarsarpoq. Oqalukku-matunersuara ajoqutiginnguarujara.

Qimagummat angutiviaq tuaviinnaq naasorissaasukkunnu-kapallappooq. Arnavissat angutiviar tartik angerlaqqimmat nuannaqaat.

”Ullaaq imaannaanngilaaq!” Angutiviaq oqarpoq. ”Kisiannimi terianniap ittannerup oqaasii tamaasa upperisassanagit ilikkarpara.”

Teriannissap salluliuutai

Angutivissap sequnngerluni pisarineqaatigai.

Angutivissalli sianiinaarutai

Mikkilip annaasaqaatigai.

Cyrusi Liberiamiu Danmarkimit allagarsivoq

ALLATTOQ ASSILIISORLU: RIKKE BRUNTSE DAHL

Waarw, amerlat! Cyrusi tupaallangaarami qanorluunniit oqarnissani nalulerpaa. Cyrusip Liberiamiu, immaqa ukioq kingulleq AtuaRakettimi allaatigineqarnera atuarsimassavat, Danmarkimiit allagarsiasarspassuani aatsaat tiguai. Immaqa allakkat arlaat illit allagaraat?

Hunnorujulikkaanik allagarsivoq. Illup natia tamarmi allakkanik qallersinnaavoq. Tamaasa atuassagunigit qaammammik ataatsimik Cyrusip siviussuseqassangatippaa. Allaat suminngaanniit aalartissanerluni nalornilerpaa, qujanartumik ataataata ikiorniarpaa.

Allakkat natermut siaarpai, ataasiakkaarlugillu katersorlugit aallartillugit. Allakkalli allaniit soqutiginarnerutippai. Taakku nukappiaqqap Patrickimik atillip allagarai. Taanna allassimavoq pat-tagissamik innaallagiatortumik pattassinnaalluni. Cyrusi taamaatumik takuneqanngikkaluarluni nuannerunarteqaa.

Cyrusip meeqqat allakkanik assinillu nassitsisimasut tamaasa akerusukkalarpai, allakkalli taama amerlatigisut tamaasa akisinnaannginnamigit neriuppoq una tamassi atuassagissi:

Cyrusi taama soqutigineqarsimatigimmat angutaata tuppallissutigeqaa:
"Meeqqat Danmarkimiit taama amerlatigisut ernera nalunngimmassuk allagarsuarnillu nassissimamassuk assut nuannaarlungalu tulluussimaarpunga."

Asasakka tamassi

Danmarkimi ikinngutikka, allagarsuarnut, kortinut assinullu nuannersunut qujanarsuaq. Ajunngilanga, allassimasut amerlangaarmata tupaallappunga. Inuuleramali aatsaat allagarsivunga. Akkaannilluunniit USA-miittumiit suli allagarsinikuunngilanga. Liberiami allakkeriveqanngilaq. Assorsuaq tupigusuppunga ataatsikkut taama amerlatigisunik allagarsigama!

Suli mekanikerinngorusuppunga, Danmarkimili ikinngutitaakka amerlavallaaqimmata Danmarkimukarusunnerulerpunga. Ajunngilaq qiianaralaruni.

Sapaatit akunnialui matuma siorna 6.klassimi naammassivunga, atuarfimmi allami 7.klassinngussallunga. Ilimanarpoq aasaanerani atuannigiffik naappat atuarfimmi `Demonstration School`-imik atilimmi atualissasunga. Atuarfik taanna ungasimmat ullut tamaasa takisuumik pisuttariaqartassagaluarlunga qilanaaqaanga. Ilasi allakkaminni aperippat atuarfimmi atuagaqarlutalu qarasaasiaqarnersugut. Illarnarilaarpakka, ilami uangaluunniit suli qarasaasiamik takuneqanngilanga. Arlalinnilli atuagaqarpugut. Neriuppunga ullut ilaanni Danmarkiliarumaarlunga.

Inuulluaritsi Cyrus

NICARAGUAMI MEEQQAT

Uani [heleverdeniskole.dk/
nicaraguasboern](https://heleverdeniskole.dk/nicaraguasboern) -imi:

- Meeqqat AtuaRakettimiittut assingi filmiallu takusinnaavatit
- Nicaraguami meeqqat inuusutullu qanoq inuuneqarnersut ilikkagaqarfigisinnaavatit
- Nicaraguami meeqqat pillugit qanoq ilisimasaqartiginerlutit misilissinnaavat

Nittartakkami meeqqat AtuaRakettimiittut qanimut takusaqarfigisinnaavatit. Rosy ikinngutinilu cirkusimi takutitsinissaminnut sungiusartut takusinnaavatit, aamma Toniop eqqaavimmi sulerulunnini oqalut-tuarigaa tusarnaarsinnaavat. Aamma Shoshil qulinik ukiulik garífunat qitittagaat punta sungiusaraa takusinnaavat. Sammisaaq **Nicaraguas Børn** meeqqat inuusutullu Nicaraguameersut pillugit assinik, videonik oqaluttuanillu ulikkaarpoq.

heleverdeniskole.dk/keyshia

Keyshiap aqqaluaa napparsimalerpoq toqullunilu

ALLATTOQ: PER BERGHOLDT JENSEN

ASSILIISUT: PER BERGHOLDT JENSEN AAMMA HELLE GUDMANDSEN

Illoqarfeerannguat Karawalamut, Keyshiap qulinik ukiullip nunaanut, aqputaa takisoorujussuuvog. Tamaani aqqusineqanngilaq, kuuit tatsillu kisimik, taamaattumik biilernatik kanot atorlugit angalarput. Karawala orpippassuarujussuarit kaajallaneqarsimavoq Nicaraguallu Caribiamut sineriaata qanittuaniilluni. Kuup sinaani imermi kajorujuttumi kissartumi, saaniluit orpiit ataanni seqinnisaartut takussaapput. Karawalamut tikikkaanni eqqarsaat siulleq tassa: "Illoqarfimmi maani nersussuit inunnut naalagaapput." Illoqarfimmi aqquserna takineq tassaavoq narsaat, tamannalu ulikkaavillugu nersussuit ivigartorlutik angalaarput. Allaat nersussuit anaat atuarfiup anitsiartarfiani takussaapput.

Nersussuit, Keyshia ikinngutaalu Rachel isigaat. Taakku atuarfiup saani qiteriaaseq paliona sungiusarpaat. Taanna qiteriaasiuvog ajaappiaq atorlugu, eqaarsarneq qitinnerlu akulerullugit qititassaq. Niviarsiaqqat timertik equsaartippaat niaqqutillu aalatillugit. Nujaat erfakkaangamilliuna. Ullut marluk qaangiuppata Nicaraguami inuiattut ullorsiorneq nalliuttorsiuutigissavaat. Ingerlaaqatigiittoqassaaq. Illoqarfimmi tamarmi nuannattoqassaaq. Nuannissaqaaq. Niviarsiaqqat qilanaareqaat.

"Qitinneq nuannaraara. Aamma baseball-imik arsarneq. 5. klas-simi atuarpunga, matematikki nuannarinersaavara. Aatsaat ullup-qeqqanut atuarnera aallartittarpara. Taava ullaakkut inuusarlunga

pinnguartarpunga,” Keyshia ittoorpasilaarluni qungujulluni nas-suiaavoq.

Keyshiap anaanani ataatanilu illoqatigai. Illu ataatsimik inerujussu-aqarpoq. Igaffimmi kissarsuuteqarani ikumatitsiveqarpoq. Keyshia oqaluttuarpoq iffiukkat, bønnet immullu ullaakorsiutigisarlugit. Ullup-qeqqanut aalisakkat siatat, bananit, naatitallu atorlugit iffiukkat yuccalu. Unnukkut bønnet, suaasat manniillu. Keyshia angerlarsimaffimmi ikiuuttarpoq. Puuguttanik erruilluni, atisanik errorsilluni naterlu kumillugu asattarlugu. Aamma ilaanni nerisas-siortarpoq. Keyshiamiuna sullerissoq.

Illut quassuttuunik toqqaveqarput

Keyshiakkut illuat qisummik sanaajuvoq. Quassuttuunik toqqaveqarpoq, ataanullu paarmorluni pulasoqarsinnaalluni. Keyshiap angutaata kano illup ataaniittarpaa. Karawalami illut amerlasuut taamatut sanaajupput. Illoqarfik kiattorujussuavoq, illulli quassuttuunik toqqavillit kiarulunngillat. Aamma nunamut tunnganngimmata sullernit ilaalu isaavallaarnek ajorput. Sialussuaraangallu imeq illumut isaaneq ajorpoq. Puulukit qimmillu illut ilaasa ataanniittarput.

Keyshia naggueqatigiinnut ulwanut ilaavoq. Illoqarfimmiut tamangajammik taamaattuupput. Ulwat Nicaraguami najugaqartu-

Keyhiap atuari-artinnani nateq asappaa.

aannarsimapput. Namminneq oqaaseqarput, Karawalami amerlasuut oqaatsit taakku atorneq ajorpaat. Naggueqatigiit miskitot oqaasii taarsiullugit atortarpaat. Keyshia aamma angerlarsimaffimmini miskitotut oqaluttarpoq, aanaava ulwatut oqaluttarpoq. Ulwat oqaatsitik annaarusunngilaat, taamaattumik atuarfimmi meeqqat ulwat oqaasii ilinniartarpaat. Aamma sunngiffimmi ornittakkatut ittumik sanasoqarsimavoq, tassanilu meeqqat ulwatut oqalullutillu pinnguartarput. Keyshiap naggueqatimi oqaasii ilinniartarlugit nuannarai. Assullu ilinniarnissai pingaartillugit.

Keyshia atuannngikkaangami orpinnut qallorneq nuannarisaqaa. Aamma baseball-ertarpoq ikinngutinilu pinnguaqatigisarlugit. Qungujulavoq nuannaarpasillunilu. Alianartumilli misigisaqarnikuuvoq. “Qatannguteqanngilanga. Aqqaluara ukiut marluk matuma siorna toqunikuuvoq,” Keyshia nipikittumik oqaluttuarpoq. Ammuinnaq ukisivoq. Isaani qernertuni takuneqarsinnaavoq eqqaagaangamiuk aliasulertartoq.

“Siusinnerusukkut anaanagalu illoqarfeeqqami allami najugaqaraluarpuq. Taanna Company Creekimik ateqarpoq. Karawalamit minneruvoq. Aamma illoqarfimmut angisuumut ungasinnerujusuarmiippoq. Anaanaga ilinniartitsisuuvoq tassanilu illoqarfeeqqami atuartitsisarnikuulluni. Tassaniitilluta anaanaga ernertaarpoq. Aleqanngorpunga. Kisianni aqquartaara nappaateqarluni inunngorpoq,” Keyshia oqarpoq. Angallammik angalanissamut sanngiippallaarmat napparsimavimmut pitsaasumut ingerlanneqarsinnaanngilaq. Keyshia anaanilu neriussimagaluarput peqqississasoq. Taamaattoqanngilarli. Qaammatit marluk qaangiummata toqusimavoq. “Kuuq sinaanut iliverparput. Tamatuma kingorna Karawalamut nuuppugut,” Keyshia oqaluttuarpoq. Keyshia arnanilu aliasussimapput. Qiimaniarsarippulli, inuunermi ingerlaqqittariaqarpoq, oqarput.

Karawalap eqqaani meeqqat mikisut napparsimaleraangamik ilai toqusarput. Nakorsat ikittuaraapput iluameersumillu napparsimaveqarani. Meeqqamik napparsimasumik angallassineq ajornakusoortaaq, taamaattumillu angajoqqaat amerlasuut meeqqamik nakorsiaassinisaaq kingusinaartoortarpaat. Amerlasuut Guutimut uppertuupput. Napparsimaviliarnatillu Guutimut ikioqqullutik qinusalutik. Meeraaqqat ilaat napparsimaviliaanneqartillutik angallammi toqusarput.

Qujanartumilli ulwakkormiut pinngortitaq pillugu ilisimasaqaaqat. Naasut ilai nakorsaatitut sunniuttarput. Keyshiap arnaata nalungilaa naasut ilaat naarlunnermut iluaqutaasartut. Allat ikinik mamisitsisinnaasut. Naasut illuata eqqaani naatsiivimmi naasarput. Keyshiap arnaa naasut pillugit nassuiaavoq. Keyshiap arnani nuanartorivaa. “Aamma uanga angisuunngoruma ilinniartitsisunngussaanga. Meeqqat Karawalamiut atuartittassavakka – anaanatut,” Keyshia aalajangersimarpalulluni nassuiaavoq.

Maannali orpinnut qallorusunneruvoq, naatitanik katersilluni ikinngutiginerpaasanilu, Rachel, pinnguaqatigalugu. Naak alianartunik pisoqartaraluartoq inuuneq ingerlaqqittarpoq. Nuannaarnisamullumi peqqutissat amerlaqaat.

Keyshiap paliona qitikkaa.

Keyshia ikinngutiginerpaasalu illartut.

Torullit orpippassuini unnuaq

ALLATTOQ: PETER GOTTHARDT · ASSILIARTAI: JESPER TOM-PETERSEN

Orpippassuit sinaanniippoq illuaraq.
Ivinnik qaalik pukkitsuaraq.
Tassanermiupput meeqqat marluk, arnaat, kukkukuut,
nersussuaq aamma puulukit.

Ullut ilaanni aqqaluminut oqarpoq aleqa:
“Anaana qaqqortarissanik katersuutsigu!
Angerlarutta nuannaassaqaq
immaqalu kaagiliussaqaq!”

Arpaannaq orpippassualiarput.
Tuaviormik oqaqqaangitsoorput.
Sivisuumik timmissat tusarnaarpaat
sissinguarlu pisseqattaartoq illaatigaat.
Orpiillu qaqqortariaqartartut
puiorpaat sumiittartut.
Pisungaaramik isikkatik annerilerpaat,
qaqqortariaangitsut kigutaarnat nassaaraat.

Kiisa tammarput orpippassuarujussuarni,
amaqqut allarsuillu angalaarfianni.
Seqineq tarrimmat taarnerani,
quilertanarput orpiit pilutaasa aalarngi.

“Qasuvunga,” niviarsiaaraq oqarpoq. “Kaappunga.
Anaanamut kipippunga!”

NUKARLIIT - ATUFFASSISUT

”Takuuk, orsuaasat qitullutillu maavaarput,”
nukappiaraq oqarpoq. ”Maani sinissinnaavugut.”
Orpiup uppissimasup tunuanut innarput.
Anori nillermat oqquipput.
Qaammatip qinngoqqaatik
sinilerput sanileriillutik.

Taava torulliit utoqqaat takkupput.
Atisaqarput amiinik amaqqut.
Torulleq angut Brok, isumaluttoq,
torullerlu arnaq, Ulle, qinngamigut unngoqartoq.
”Takuuk!” Ulle oqarpoq. ”Orpiup tunuani
ukunnguit nalasut nallinnarninngui.”
”Hajja!” Brok oqarpoq. ”Inuinuku! Uterluk!”
Ulleli akipiloorpoq:”Taama oqalunnak!
Meeqqanuku. Apeqqutaanngilarluunniit
inuunersut torulliunersulluunniit.
Ukunnguit uanga torulliaaratittut Jønnetut
pinnertiginngikkaluartut.
Kisianni nerisariaqarput! Uatsinnukapallagit.
Nerisassanillu tiguseriarlutit utipallagit.”

Brok naammagittaalaariarluni
iffiamik manninnillu aallerpoq orfaalluni.
Ullep paarai meeqqat sinittut ippernanut
allarsuarnullu kaattunut.
Nipaaqaaq. Tappava qaammat qilammi
ulloriarpasuit akornanni.

Kiisami Brok arriillillaruni tikiuppoq.
Paasinarpiannigsumik oqalullunilu sanipuulaarpoq.
Puiaasaq immiaq tigummiarpaa.
Pooq nerisassanik imalik nammappaa.

Ulle oqapiloorpoq: ”Umaakasik nipangerit!
Pooq ileriarlugu ingigit.

Immiaq, meeqqat saperpaat!
Illit nammineq imertariaqarpat”
Brok uppippoq, ingiinnarlunilu qannguilerpoq.
Ulle sapinngisani tamaat qilattaarsuataarpoq.
Qilattarpai nissavarsuup nigaliaa, teriannissat meqqi
qaammatillu qinngorneri.

Aasap unnuaa naammat
ullaanngulermat torullit peerupput.
Timmisat qarlorlutik orpinni
uisippaat niviarsiaaraq atiminni.
”Aqqalu, takuuk!” nuannaarluni oqarpoq.
”Inngili nerisassatsinnik aggiussisimavoq!”
Neripallappaat mamarsaqalutik
tuaviinnarlu angerlamut aallarlutik.

Angerlarsimaffianni arnaat isumaaloqaaq.
Qineqattaqaaq.
Takkummata nuannaarnermik qialluni
pakkutaarpai illarluni.

heleverdeniskole.dk/dona

Donap siunissamut takorluugaa

ALLATTOQ: PER BERGHOLDT JENSEN

ASSILIISUT: PER BERGHOLDT JENSEN · AAMMA HELLE GUDMANDSEN

Takorluulaariaruk angallammik mikisumik ingerlaarlutit. Sine-riak qanilligakku palmit illullu mikisut takusinnaalerpatit. Illut amerlasuut qisummik sanaajupput quassuttuunillu toqqaveqarlutik. Dona 12-inik ukiulik tamaani najugaqarpoq. Illoqarfeeraa Orinocomik ateqarpoq, angallammillu tikinneqarsinnaalluni. Orinocomi inuit pisuinnartarput. Illoqarfik biileqanngilaq inuillu marluk kisimik sikkileqarput. Taarsiulluguli illoqarfimmi sumi tamaani sisamavileeqqat angallapput. Allaat illut iluini. Aamma hiistit, qimmit kukkukuullu aqqusinerni angallapput. Illoqarfik palmerpasuaqarpoq kokosilinnik bananilinnillu, portusuunillu orpeqarluni qaqqortarialinnik mangolinnillu.

Donakkut illuata akianiippoq aapakaq Francisco, orpimmut allunaasamik pitussimalluni.

”Aatama aapakaq nukappiaqqamit pisiarisimavaa, taassuma orpippassuarujussuarni ukiut sisamat matuma siorna nassaarisimavaa. Aapakaap aataga aanagalu kisiisa sungiusimavai, uanga ersigaara. Qanilligaluarukku qitsuarlungaluk kimmassavaanga. Qanillivallaarnagu nerisissinnaavara. Aamma nunaqqatitta saneqqukkaangamikku nerisittarpaat. Aapakaap bananit mangollu nerisarpai,” Donap annilaangakujulluni Francisco qissimigaajutigalugu oqaluppoq.

Dona 14-inik ukiulimmik aneqarpoq marlunnillu ukiulimmik aqqaloqarluni. Taakkuli takorpiarneq ajorpai. Donammi angajoqqaavi illoqatigiikkunnaarsimapput, nukappiaqqallu ataaminni najugaqarput. Donap arnaa suliffittaarniarluni illoqarfimmut

ungasissumut nuuttariaqarsimavoq, Orinocomimi suliffittaarnissaq ajornakusooqaaq. Taamaattumik Dona kisimi aanakkumini najugaqarpoq. Akuttusoorujussuarmik anaanani takusarpaa. Naak anak-kuni nuannarigaluaqalugit ilaanni anaanani maqaasisaqaq.

Donap ulluinnarni inuunera

Donap aataava palasiuvoq, taamaariarmat Dona sapaatit akunneri tamaasa søndagskolertarlunilu naalagiartarpoq. Orinocomi inuit uppertorujussuummata sisamanik oqaluffeqarpoq.

”Ullaat tamaasa arfinernut makittarpunga. Guutimut qinusarpunga sulilu inuugama qujasarlunga. Taava siniffik iluarsaateriarlugu kigitigissartarpunga. Kokosinit iffialiaq tiilu ullaakorsiutigisarpakka. Atuarneq arfineq-marlunut aallarierarluni ullup qeqqanut taamaattarpoq. Angerlaraangama ullup-qeqqasioriarlunga ilin-niagassakka suliarisarpakka. Taava aanaa eqqiaanerani, erruinerani, errorsinerani nerisassiorneranilu ikiortarpara. Siullermik qisummik sanaamik illoqarpugut, taava aataakkut nutaamik cementiusumik

Dona aanakkunilu naalagiartut.

Dona puilasuliamut naatsiivimmiittumut imertartoq.

illuliorput, taanna qanittumi naammassissaaq. Illu nutaajugaluartoq imermut kuuffeqanngilaq, naatsiivimmi puilasuliamut imertartarpugut.” Dona oqaluttuarpoq.

Dona garífunaavoq

Dona naggueqatigiinnut garífunakkunnut ilaavoq. Illoqarfimmiut tamangajammik aamma taamaattuupput. Piffissap ingerlanerani garífunat siaruarsimapput Nicaraguamut, Hondurasimut, Guatemalamut Belizemullu. Aamma New Yorkimi garífunarpaalussuaqarpoq.

”Uagut garífunat nammineq oqaatsitsinnik oqaaseqarpugut. Aamma nammineq nipilersoriaaseqarpugut, qiteriaaseqarluta nerisassoriaaseqarlutalu. Garífunat nerisassaataat mamartorujussuupput. Aalisakkat, suaasat, bønnit, bananit yuccalu – sorlak qaqortoq takisooq kajortumik ameralik - nerisarpagut. Yuccap mamaa naatsiamut eqqaanarpoq. Aamma imarmiunik qalerualin-nik, siuteqqunik aalisakkanillu akulimmik kokossuppiliortarpugut. Suppi ateqarpoq rondón. Aamma inuit ilaasa saaniluit nerisarpaat. Aamma fufu assut mamaraakka. Bananit ooriarlugit sequtsikkat,” Dona qungujulluni oqaluttuarpoq.

AKULLIIT

Garífunat namminneq oqaasii garífunamik taaguuteqarput. Kisianni amerlaneri oqaatsit kreol atorpaat, oqaatsit tuluttoortut ilaat. Oqaatsit taakku nunap immikkoortuani tamaani nalinginnaanerpaajupput.

Taamaattumik garífunat amerlasuut namminneq oqaatsitik puiuleraat. Maannali Orinocomi garífunat oqaatsitik annaaniarlugit aalajangersimapput, taamaalillunilu meeqqat atuarfimmioqaatsit taakku ilinniartalerpaat. Donap 4.klassimi atuartuusup aamma garífunat oqaasii ilinniarpai, pikkoreqalunilu.

Dona niviarsiaraavoq eqqarsarpasissiq nipaatsorlu, aammali sapiitsorujussuavoq piumassuseqaqalunilu. Qularinngilaa arlaannik siuaratissaminik angusaqarumaarluni. Naak 12-iinnarnik ukioqaraluarluni garífunat oqaasiini ilinniartitsisunngorniarluni aalajangersimavoq.

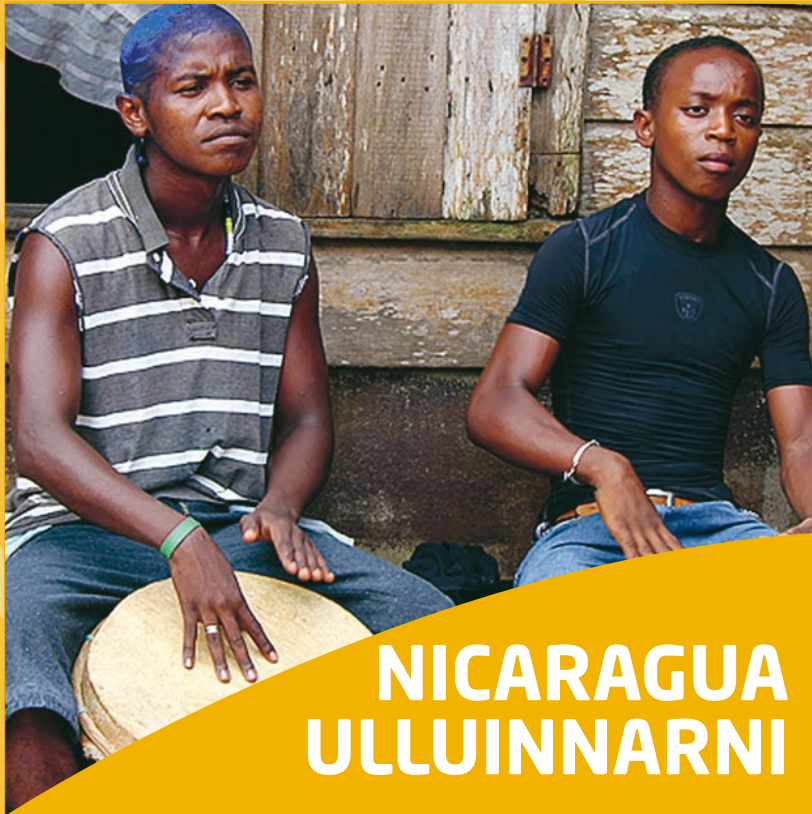
”Siunissami angorusunnerpaavara garífunat oqaasii, oqalutuarisaanerat kulturiallu annertunerusumik ilinniariartorlugit Hondurasiliarnissara. Nicaraguaminngarnit Hondurasimi garífunat amerlanerupput, aamma garífunat oqaasiinut pikkorinnerujussuupput. Inuusuttut tallimat Orinocomiut Hondurasimi atuartuupput. Ukioq ataaseq Hondurasimiittarput, aallartussat tulliinut ilaaruspunga,” Donap Hondurasiliarnissani qilanaarerpasingaaramiuk isai taartut angisuut nuannaarpaseqaat.

”Angisuunngoruma maani Orinocomi garífunat oqaasiini ilinniartitsisoorusuppunga. Oqaatsikkami kultureralu nuannarisorujussuakka,” Dona qungujulluni tulluusimaarlunilu oqarpoq.

Naggueqatigiit garífunat

Garífunat inuiaapput immikkukajaaq oqaluttuassartallit. Ukiut hunnorujut arlallit matuma siorna qeqertamit Saint Vincentimit, Amerika - Kujalliup eqqaaniittumit, Afrikamiut tikipput. Qeqertami naggueqatigiit marluk caribit arawakillu najugaqarsimapput. Naggueqatigiit taakku marluk Afrikamiullu imminnut akulerusimapput, taamaalillutillu naggueqatigit garífunat pilersimapput. Taamaamat Dona garífunaqataalu Afrikamiutut isikkoqarput.

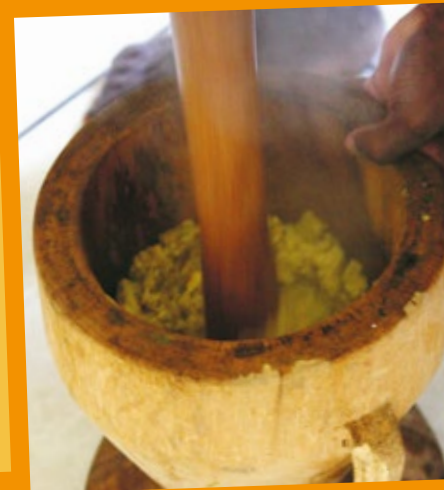

NICARAGUA ULLUINNARNI

Uani [heleverdeniskole.dk/
hverdaginicaragua](http://heleverdeniskole.dk/hverdaginicaragua):

- Nicaraguamiut nerisassiornermut najoqqutas-
siaat alutornartut nassaarisinnaavatit
- Nicaraguami upperisat ileqqullu misissuataarsin-
naavatit
- Nalliuttut pillugit ilinniarsinnaavutit, namminer-
lu piñatassavit sananissaa ilinniarsinnaallugu

Punta qanoq qitinneqartarpa? Sooruna Nicaraguamiut ilanneeriarlutik iliveqarfimmi sinittartut? Piñata sunaana? Gallo pinto qanoq mamassuseqarpa? Tamakku tamaasa - allarpassuillu sammisap uuma ataani akissu-
tissarsisinnaavatit **Hverdag i Nicaragua!**

heleverdeniskole.dk/rosy

Rosy qitittartunngorussuppoq

ALLATTOQ: PER BERGHOLDT JENSEN · ASSILIISOQ: HELLE GUDMANDSEN

Nipilersuut aallartimmat Rosy 12-inik ukiulik meeraqatini allat peqatigalugit qitillutik aallartipput. Qitinnermulli ilinniar-titsisoq Rodrigo iluaagisaqarpoq. Taktia malillugu aalariaatsillu eqqaamallugit qiteqquai. Kiattorujussuuvoq. Kiammik kuuttuinaapput. Qitinneq sakkortusarpoq. Ullulli pingasut qaangiuppata ikinngutiminnut ilaqtamminnullu takutitsillutik qitittussaapput. Eqqaamiui tamarmik aggikaassapput. Ila pissangananaqaaq.

Rosy illoqarfimmi Manerassuarmut sineriaqatumi San Juan del Surimi najuqarpoq. Illoqarfiup sissaa palmearluni alianaatsorujussuuvoq. Takornariaqaaq kusanartunillu unnuisarfeqarluni. Tamakkuli Rosyp malugerpiarneq ajorpai. Sissamut ungasissumi illumi mikeqisumi najugaqarput. Illu cementimik, qisunnik pladenillu sanaajuvoq. Seqinneraangat illu saunatut kiatsigilertarpoq. Rosy nammineq siniffeqanngilaq. Siniffimmi qullermi aqqaalussanilu, Dayton, siniffeqarput. Allermi nukai marlulissat marlunnik ukiulit sinittarput. Ineeqqap aappaani Rosyp angajua 14-inik ukiulik angutaatinilu sinittarput. Illup ineeraasa pingajuanni anaanaat ataataallu sinittarfeqarput.

Rosyp angutaa Manerassuarmi aalisartuuvoq. Immap naqqanut aqqaarluni peqqussuarnik, amikunik qalerualinnillu katersuisarpoq. Suliaq sakkortuvoq. Kisianni aningaasarsiai amerlaneq ajorput.

Siusinnerusukkut Rosykkut illoqarfiat pikkunaassimaqaaq. Susoqarpiarneq ajorpoq. Tamaani pinnguartarfeqanngilaq naatsiiviliarsuaqaranilu. Arsartarfeqaranilu basketball-ernerme isertitsiffissaqanngilaq. Meeqqat aqqusinerme pinnguarsinnaallutillu arsarinnaapput. Sialloraangat aqquserngit taseqqanik marallummillu ulikkaartarput. Illullu mikisut ilui pinnguarnissamut inissaqanngilat.

Ullulli ilaanni tupinnartumik pisoqarpoq. Tuperujussuaq am-mukaartunik allalik Rosykkut illuata qanittuanut napparneqarpoq. Sunaaffa meeqqanut cirkusi. Taamalillutillu meeqqat tamaani najugallit qalipaanermik qitinnermillu ilinniarsinnaanngorput. Isiginnaartitsineq ilinniarsinnaalerpaat. Meeqqat amerlanerit misilissimanngisaannarpaat. Cirkuseqalernerata silarsuarmut nuannersorujussuarmut isiginnaartitsinermullu ammaaffigai.

”Cirkusi maanga pinngikkallarmat qitinneq misilissimanngisaannarpaat. Misigisaq nuannersorujussuavoq. Sapaatit akunnerisa tallimat ingerlaneranni ullut tamaasa cirkusiliartarpunga. Hiphopimik qitinneq Nicaraguamiullu qiteriaasii assigiinngitsut ilinniarpagut,” Rosy nuannisarpaseqaluni oqaluttuarpoq. Rosyp oqaluttuaraa kikkut tamaasa inissaqartinnissaat ilinniarsimagitsik. Kikkut tamarmik nutaanik ilikkagaqarsinnaapput aamma pikkorinneruler-sinnaapput. Meeqqat cirkusimi tapersersoqatigiinneq ilinniarpaat, ataatsimoorluni pilersitsineq ilikkarniarlugu. Aamma tupersuup avataanni.

Cirkus ammukaartunik allalimmik tupilik meeqqat piitsut nutaanik ilinniartinniarlugu angalaartarpoq. Meeqqat nuannersunik ilinniartinneqartarput soorlu qitinneq isiginnaartitsinerlu. Aammali meeqqat piginnaatitaaffii pillugit ilinniartarput. Meeqqat najugaqarnissaminnik piginnaatitaaffeqartut ilinniartarpaat. Ilinniagaqarnissamik ajunngitsumillu pineqarnissamik piginnaatitaaffeqartut. Kisianni aamma cirkusimi meeqqat ilinniartarpaat namminneq pisussaaffitik. Atuartuussapput ilinniagassatillu ilinni-

Rosy ilaqtanni amerlasuut errorsissutarpai.

Rosy isiginnaartitsinissarsuarmut sungiusarpoq.

arlugit. Utoqqarnik ataqqinnittussaapput, aamma pinngortitamut avatangiisnullu illersuissapput. Meeqqat kisimik ilikkagaqarneq ajorput. Angajoqqaalli aamma ilikkartarpaat meeqqat aamma nuannisarnissamik piginnaatitaaffeqartut. Robotsiunngillat sulisitasat. Cirkusimiinnerminni meeqqat imminnut tatiginerulertarput. Isumartik oqaatigisinnaalertarlugu.

Cirkusimi sammisaasa ilagaat eqqakkat. Eqqakkanummi tunngatillugu Rosykkut illoqarfigisaanni ajornartorsiut angivoq. Inersimasut sumut tamaanga eqqaasarput, taava meeqqat eqqakkanut tunngasumik isiginnaagassiorput. Isiginnaartitsinissarsuarmi meeqqat nunaqqatitik avatangiisinik illersuineq pillugu nassuiaanniarpaat. ”Uagut asuli tamaanga eqqaannginnissaq ilinniarpaput aamma avatangiisit illersornissaat. Uanga ilaqtutakka nassuiaappakka eqqakkat eqqaavinnut igittassagaat eqqaavilerisunullu tunniuttassagaat,” Rosy oqarpoq.

Rosy nammineq pisussaaffeqaqaq. Atuaereeraangami illu sanertarpaat, torersaalluni erruillunilu. Aamma nukkani marlulissat paarisarpai. Kisianni piffissarujussuaq errorsinermut errortanillu manioraanermut atortarpaat. Sivisusaqaaq, illoqatigiimmi tamarmik errortassaatai assammik errortarpai. Rosykkummi maskinamik errorsiveqanngillat.

Taamaakkaluartoq sungiusarnissaminut ilinniakkerinissami-

nullu piffissaqartarpoq. Atuarfimmi sulilluartarpoq pikkoreqalunilu.

“Atuarneq ikinngutimalu ilaginissaat nuannareqaara. Matematika nuannareqaara, atuaqatinnilu pikkorinnersaallunga. Aamma qarasaasiat pillugit ilinniarneq nuannareqaara. Aamma tuluit oqaasiinik ilinniarneq nuannareqaara. Taava takornartat oqaloqatiginissaat ilikkassavara. Immaqa ullut arlaanni takornarissanik angallassisartunngorsinnaavunga,” Rosy qungujulluni nassuiaavoq.

Maannali Rosyp inuunerani cirkusi qitinnerlu initunerupput. Ajoraluartumilli arfininngorpat takutitsereerpata cirkusi aallassaaq. Taava qitinneq isiginnaartitsinerlu taamaatissapput. Rosylli nuannaarutigeqaa sorpassuarnik puiugassarinnngisaminik ilikkagaqarfigigamiuk. Ilikkarpaa meeraagaluarluni piginnaatitaaffeqlarluni. Ilinniagaqarnissamik ajunngitsumillu inuuneqarnissaminut piginnaatitaaffeqlarpoq. Aamma ajunnginnerusumik siunissaqarnissaminik takorluuinissamut piginnaatitaaffeqlarpoq. Nutaamik siunissamut takorluuinissaq cirkusimit pissarsiaraa. “Angisuunngoruma inuussutissarsiutigalugu qitittartunngorusuppunga. Qitinnermimi timip aalatinnissaanut tunngasut amerlasuut aamma allanik suleqa-teqarsinnaaneq ilikkarneqartarput,” Rosy nuannaarluni oqarpoq.

Arfininngornermi isiginnaartitsinissamut Rosy piareerpoq.

Amarunngortartut

ALLATTOQ: BENNI BØDKER · ASSILIARTAI: MÅRDØN SMET

Nunarsuaq toquvoq. Narsaammi uumasooqanngilaq. Qilak timmiaqanngilaq. Isigisaq tamarmi aputaavoq, issingaarmallu ameq issunerpaaq allaat issip pitarsinnaavaa.

”Amaqunut illersuutissatuaq tassa amaqput suli ungasinnerini takunissaat,” Andris oqarpoq. ”Qimaallunilu! Amaqqumit angutik-kuit annanavianngilatit. Anorimut sammillutik pisariniakkatik ungasissumiit naasinnaavaat. Tunuaniit saneraaniillu saassussisarput. Toqqusaakkut kiippatit aatsaat toqussaatic.”

Andrisip Janisillu akornanniippunga. Uanniit angajulliupput ersisaartuartarlungalu.

”Amaqput kigutai nukeqangaaramik saanitit sequmissinnaavai,” Janis oqarpoq. ”Ataasiaannarluni kiiseriaruni patitit mil-luguteriissavai.”

Qujanartumik oqaasiisa ilai tusaanngilakka. Uagut nukap-piaqqat tunuleriiaalluta ingerlanitsinni saarlarsaavugut. Ajaappis-satsinnik orpiit kanaartaat anaasarlugit orpippassuit sinerlugit kigaatsumik ingerlaarpugut. Nipiliornerput kallerneranilluunniit tusanngunarneruvoq.

Uagut nipiliortuuvugut. Uumasut tupatsillugit toqqorsimaffian-niit anillatsitsisussat.

Kingunitsinniupput nunaqqatigiit angutitaat. Piniartooq siul-liulluni ingerlasooq kisimi pisisseqarpoq. Ilaasa ivikkanut killuutit, saviit amitsut qalugiusallu takisuunik qisuttallit kisiisa sakkugaat. Ataaseq sorsunnermi atorsimasaminik pisoqqamik panaqarpoq.

Angutit arriitsumik ingerlarusaarput. Amernik atisaqarlutillu uliguaqarput. Kissaallalluunniit silaqanngitsoq ukiup issersuata nillerneranut iluaqutaanngilaq. Naak amermik imigassaasiviliaq najoqqarneqallattaaraluartooq.

Uagut kisitta sakkoqanngilagut. Uagut meeqqat, amaqqunik tupatsitsiniartut, siullersaalluta ingerlaartut, illersuutissaqanngilagut.

Nipilioqatinnit avissaarpunga. Siuninni aput nutarfasissumik aataqartoq nakkuppara.

”Soorluuna inuup aava?!” oqarpunga.

Orpiit akornannut tikkuarpunga.

”Immaqaana inuit arlaat qarsumit eqqortissimasoq,” nangipunga. ”Immaqa ikiortariaavoq.”

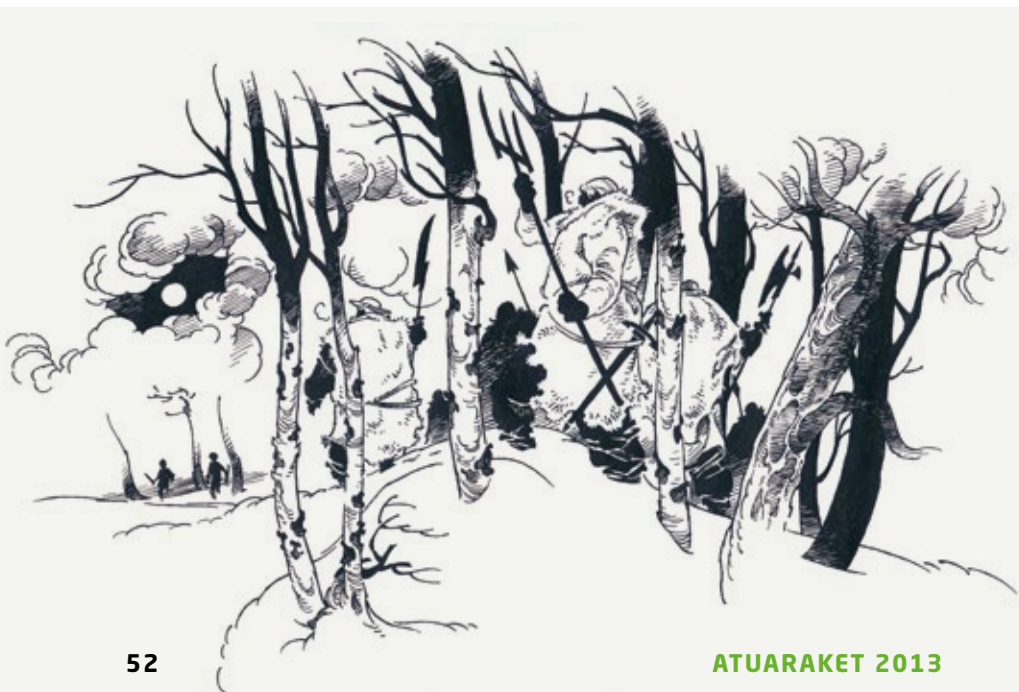
Imaangikkaluarpoq uumasut aavi immikkoortissinnaagikka, kisianni uatsinni ataata savamik puulukimilluunniit toqutsigaangat aavat taama isikkoqarneq ajorpoq.

”Taamaakkunimi qinusartuusimassaaq angalaaginnartorluunniit,” Andris oqarpoq. ”Puiinnaruk, inunnik piniangilagut, amarorniartugununa.”

Janis aggerpoq.

”Qanormi iliussaagut amarunngortartuuppat?” Oqarpoq. ”Inuk aammik milluaasartoq, inunnik uumasunillu saassussisartoq.”

Tusaanngitsooqqunani tigullunga oqaluffigaanga.

”Nalunngilammi ilaa taamaattunik inoqarmat?” Nangippoq.

”Angutit amaqqut anersaavannit pulaffigineqarlutik amarunngornikut. Aattorusuinnavissut, naapitatik tamaasa toqorartarpaat.”

Ersiummerneru malugitinnaveersaarpara. Malugitinnaveersaaleruttortunga Janis pukutsumigut tiguteriasaarpoq. Nunaqqatigiit saffiortortaannit. Angut nerinnattoq qernertunik umilik, takisuumik saviminermik kapuutilimmik qalugiusalik.

”Amarunngortartut oqaasiinnaapput, arnat utoqqaat oqallisigisartagaat,” oqarpoq. ”Tunuleriaanut ilannguteqqinniaritsi. Tamatta taarsitinnagu angerlarusuppugut.”

Saffiuup angutit orneqqippai. Arlaannik oqarfigerpallappai. Takusinnaavara ataataga illartoq. Immaqa uanga qanoq sianiinaaruminartiginera oqallisivaat.

Kisianni takusinnaavara aamma taakku ersisut. Pooqattaat silaqanngitsumik imallit imaarutilersimapput. Najorsineq kissaalannarlunilu toqqissisitsisarpoq. Angutit ersinertik puiortarpaat, sivikitsuinnarmilli sunniuttarpoq. Tamatuma kingorna issip nillenera ersinerlu uteqqittarput.

Tamarmik piniarneq sungiusimangilaat. Ingammik amarorniarneq nalulluinnarpaat. Allatulli ajornaqaaq. Taama ukiorlutsigineramik eqqaamasartoqanngilaq. Ilami soorluluunniit seqineq uteqqinnaviannngitsoq. Maanna issersuaq naalagaavoq.

Amaqquumi allaat nerisassaqaanngillat. Taamaariarmallu inoqarfinnut qanillattorsimapput. Naasorissaasoqarfinni avinngarusimasumiittuni saassussisalersimapput, nersutaatit inuillu pisarsarlugit. Illoqarfeeraq Turaida amaqqunit unguneqarsimanerarlugu oqallisigaat. Inuisa aqqusinernulluunniit anillannissartik ersigilersimavaat. Amaqqunit pisarineqaanngitsut illuminni perlerlutik toqusarsimapput.

Uagummi illoqarfitsinni aamma amaqqut takuneqarsimapput. Ullukkut uumasut saluttut, qasertumik meqqullit, sungaartunillu isillit illunut qanillatsertarsimapput. Kaangaaramik soqtigisaarunikut. Unnuami miaggoorpalunneri tusaasarpagut.

”Ilatik aggeqqullugit miaggoortarput, amerlinissartik utaqqiinnarpaat,” ataataga nassuiaanikuuvoq. ”Uagut pisarineqaannginnitsinni taakku qimaatittariaqarpavut.”

Aap kuseriarneri malillugit ingerlaninni orpippassuit iluannut taartumut pivunga. Malinniarlugit sikillunga ingerlasariaqarpunga. Orpiit akulikimmata, kanaartaalu pilutaarunnikut aportarakkit qanittuaraq kisiat isigisinnaavara, aqqutikorli aagasattoq ersarippoq. Kuseriarneri, orpippassuarnut ilorpariartortillunga alliartorput.

“Ikeqangaatsiarsimagunarpog,” oqarpunga. “Immaqa ingerlaqqarpog.”

Tumit nutarpassikkaluarlutik ersernerlukkamik suup tumerine-
rai takujuminaapput. Ikilersimasog qanittumiissimassaaq. Unip-
punga. Paasileriasaarpara oqalukkaangama akineqarneq ajorlunga.

Paatsuungallunga eqqara qinerpara. Andris peqanngilaq. Janis peqanngilaq. Ilima orpippassuarnut ilorparteqatigisimanngilaan-
nga. Kisimiippunga. Nipaalluinnarpog. Anersaartornera uummati-
malu kassunera kisiisa tusaasinnaavakka.

Nipilioqatikka piniartullu tusaasinnaangilakka. Qimangaat-
siarsimassavakka. Orneqqittariaqaraluarpakka. Kisimiilluni orpip-
passuarni amarulinni angalaarneq eqqarsaatigilluugaanngitsoq
paasilerpara.

Kissasserlunga imminut pattappunga. Issersuup aalaatsikka
qeratappai kiigaallatsillugillu. Uternialeruttorlunga tusaasaqale-
riasaarpunga.

Unippunga. Uumasoruna apummi aalarpaluttoq? Tusaaniarsa-
rilerpara. Qanittumiippaluppoq. Tusaasinnaaqqilerpara. Maanna
nipaa anersaarulunnertut nipeqarneruvoq.

Tunganut saappunga. Eqqara qinerpara. Tusaaniaqqilerpara.
Nipi uumasup nipiginngilaa. Inuumuna anniarpaluttup nipaa.

Ilorpasinnerusumut ingerlaqqippunga, kuseriarfikullu tamaanga
killeqarput. Unippunga takusaqarnangali.

“Amaqqumit ikilertikkavit?” Suaarpunga. “Sumiippit?”

Anniarpalunnera nipitunerulerpoq. Suli nipip suminngaanneer-
nera iluamik paasinngilara. Siuninnguannili arlaannik takusaqaler-
punga.

Orpiit kanaartaat aputitaqanngitsut. Tumeeruffiata naler-
piaani.

Qanilliallappara. Kanaartat putoq assersimavaat. Nipilu takana-
niit pivoq.

Mianersorlunga qanillivara. Takanani taarinnarmiittoqarpoq.
Isit sungaartut - nakkuppaannga.

Taava anniarpaluttumik anersaaruluppuluk tusaqqilerpara.
Sinaa tikivillugu ornippara. Putullu ilua takulluarsinnaaniassagakku
kanaartat illuartillugit.

”Ikiunnga,” sallaatumik oqarpoq. ”Nammineerlunga qaquineq
saperpunga..”

Akunnattoorunnaarlunga kanaartat sinneri illuartippakka
seeqqummerlungalu.

Assaga isaappara. Amaqqunununa pullataagunartoq. Itersaliap
sanerai puilasuliat assigalugit ujaqqanik iigaqarpoq miiterialuinnar-
nillu itissuseqarluni. Naqqanut qisuk inngigissoq nunamut qerisu-
mut kappunneqarsimavoq.

Amaqqunut pullasiaavoq. Uumasut arlaata qulaallugu pangalil-
luni kanaartat tummarunigit itersaliامت nakkassaaq toqullunilu.
Ilaannikkut aamma savaaraq qisummut naqqanut kappusimasumut
qilersorneqartarpoq amaqqunut narajaritillugu. Tipaa naagunikku
aggerniassammata. Kisianni ukioq manna taama ukiorluutigisog
kialuunniit savaaraq pinngitsoorsinnaanngilaa.

”Assaga tigujuk,” oqarpunga. ”Annilaangassanngilatit.”

Nakkarsimasog niviarsiaaraavoq. Iikkanut ujaraasunut iigar-
simavoq annilaarsimarpasillunilu isigalunga. Isai uanga isittulli
qorsuungajapput. Immaqaana aatsaannguaq takusuusisimasunga.
Niviarsiaaraq allaassuteqanngilaq. Nujai qaamasut ipertuppup, qar-
sungavoq nukillaangallunilu.

Assaa tiguara qisullu napasog tunuaniittoq isigalugu. Aattanis-
simagami aappaluppoq.

”Arlaatigut ajoquseravit?” aperaara.

”Taamaappasinngilaq,” oqarpoq.

Isussungajalluni nipikitsumik oqaluppoq. Nukikka tamaasa
atorlugit qaqinniarsaraara. Assoroorsinnaanngilaq, kingunitsian-
nguali eqqanniilerpoq. Nikuinneq sapingajammat ikiorpara. Anniar-
poq, kisianni saanermik napisaqarsimannngilaq.

Niviarsiaqqap kjolimi aavata ilaa peersimavaa talerminullu
nimiliussimallugu. Aak taartoq pitarussimavoq.

”Ikit suli aanaarpoq,” oqarpunga.

Niuani kilerningaatsiaq takugakku tikkuarpara. Kilerner
nutaajugami aanaarneranit aput akunnitsinniittoq aappaluttorta-
nissimavoq.

”Soqutaanngilaq,” oqarpoq.

”Dainamut utoqqamut ingerlaqatigissavakkit,” oqarpunga.

”Ikinut tarummik tanissinnaavaa.”

”Nammineersinnaavunga,” niviarsiaaraq oqarpoq.

Ileqimisaartorpoq nakkullungalu. Isaasigut toqqarlugu isigaara.
Isai issariarnermi ataatsimi sungaarujuttumik qaamaallapput,
taamaakkunnaaqqillutillu. Kinaanersog aperinialeruttoriga tunut-
sinni tusaasaqalerpunga. Orpiit kanaartaasa naperpallatneri.

Andrisiuna. Ingerlaqatigiunnaarsimagikka malugilersimassa-
vaat. Niviarsiaaraq qiviaqqikkaluarpara, ingerlareersimavorli.

Orpippassuit taarnersaannut tarrilersog takuara. Ikeqaraluar-
luni sukkaqaq.

”Kinaana?” Andris aperiaq.

Niviarsiaqqap tungaa nakkuppara. Akunnattuallappunga.
Taava aalajangerpunga takusimasakka oqaatiginiarnagit: Amaqqu-
nut pullatini qisuup nuua aattaqaannarani aamma nujartaqarpoq.
Qasertut qillalaartut, amaqqup meqqusit ittut.

”Aa, niviarsiararuna,” oqaannarpunga.

Eqqaavissuarmiit atuarfimmut

Atuartoq
ilinniarnissamut
periarfissikkukku
ukiumut
300 kr-qarpoq.

Nicaraguami meerarpassuit piitsuullutik inuupput. Illuni sallilikkanik pisoqqanik sanaani najugaqarput. Illut qaavi qillertoraminiupput naterlu nunaavoq tummaaralugu manngertissimaqisoq. Meeqqat ullut tamaasa nerisarpaat: suaasat bøn-nillu uuliami siatat.

Meerarpaaluit eqqaaveqarfinni sulisarput, tamaani plasticinik, pap-inik qillertuaqqanillu atoqqitassatut tuniniagassaminnik ujaasi-sarlutik. Eqqaavinni sulineq ulorianartorujussuovoq.

Ilaatigut meeqqat ima suliassaqartartigaat allaat atuarnertik nakkutigisinnaaneq ajorlugu. Atuarunnaartarlutillu sulii atuarneq ilikkarsimanagu. Meeqqat amerlasuut angerlarsimaffinni persuttaanermik imigassamillu ajornartorsiuteqarfiusuni inuupput. Taamatut inuuneqarneq meeqqamut inuunerinnartuunngilaq.

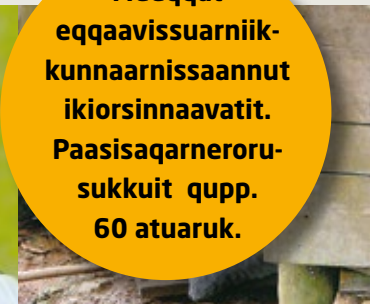
Taamaattumik IBISip peqatigalusi Nicaraguami meeqqat eqqaavissuarniikkunnaarnissaannut ikiorusuppai atualertillugillu, ajunnginnerusumik inuuneqalerniassammata inuunermillu sinnera eqqaavinni sulisariaqannginniassammata.

Ukioq manna Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq-imut kater-sorneqartut tamarmik Nicaraguami ilinniartitaanermut ator-neqassapput. Soorlu ilinniartitsisut ilinniartittarpagut meeqqat kulturiat aallaavigalugu paasinnillutillu atuartitsisarnissaannik.

Angajoqqaat aamma atuartinneqartarput, meeqqat pisinnaati-taaffii pillugit ilinniarniassammata, meeqqamillu atuarnerni ikiuussinnaaniassammata.

Aningaasat ilai IBISip suliniummut `Eqqaavissuarmiit atuarfimmut` (Fra Skrald til Skole) atussavai, soorlu:

- Meeqqat atuarnermik, allannermik kisitsinermillu ilinniartinnerinut
- Meeqqat anginerit iffioortutut, nujalerisutut, motorcykelinik nillataartitsivinnilluunniit iluarsaasartutut ilinniarnerninut
- Ilinniakkatik naammassipatigut suliffimmik aallartitsinissaanni ikiornerninut
- Meeqqat anaanaasalu meeqqat piginnaatitaaffii pillugit ilinniartinnerinut
- Angajoqqaat atuarfimmu atuarneq ilinniarsimanggippassuk ilinniartinnerinut

Meeqqat
eqqaavissuarniik-
kunnaarnissaannut
ikiorsinnaavatit.
Paasisaqarneror-
sukkuit qupp.
60 atuaruk.

NICARAGUAMI MEEQQAT AFFAANNAASA
6. KLASSI NAAMMASSISARPAAT.

INERSIMASUT TALLIMAAGAANGATA ATAASEQ ATUARSINNAANEQ AJORPOQ
NICARAGUA AMERIKA QITERLERMI NUNAT PIISUUNERSARAAT

Meeqqat eqqaavissuarniittut atualernissaannut ikiukkit

- Imaaliorlusi katersuiniarsinnaavusi

Meeqqat eqqaaveqarfinni najugallit amerlaqaat. Eqqakkanik tunini-aqqitassaminnik katersuineq inuussutigaa. Suliaq sakkortoqaaq ulorianaqalunilu. Atuaqatigiullusi, meeqqat eqqaaveqarfinni najugallit – eqqaaveqarfiup avataanni – ajunngitsumik siunissaqalernissaannut periarfissinnaavasi. Katersukkasi 300 kr angugaangassuk, meeraq Nicaraguamiittoq ataaseq, atuarfimmi pitsaasumi toqqissisimanartumilu atuartunngorsinnaasassaaq.

Imaaliussaasi

- Eqquiniutinik tuniniaagitsi – ilinniartitsisorsi piniareersimasinnaavoq, aamma ilissi piniqqissinnaavusi uunga **heleverdeniskole.dk/lodsedler**
- Takorluuisinnaassusersi atorluarlugu aningaasanik katersuisinnaavusi. Assers. atornikuerniarlusi, arpatsitsillusi, isiginnaartitsillusi, erinarsuummik immiussillusi imaluunniit allatorluinnaq!

Atuaqatigiullusi pinnattaassamik pinnassinnaavusi imaaliorussi

- Alutornarnerpaamik iliuseqarlusi katersuiniarsimagussi
- Atuaqatigiit tallimat aningaasanik katersuinerpaasimasut, nuannersumik misigisaqartitaaneq pinnattaarissavaat
- Minnerpaamik 1.200 kr-t katersorsimagussigit IBISip sikullerfigissavaasi

Pinnattaarisinnaasasi aaku

Atuaqatigiinnut tamanut sikut imaluunniit filmeriarneq, Cirkus Arenaliarneq, Danfoss Universe-liarneq, Randers Regnskoviliarneq imaluunniit Vikingeskibsmuseetiliarneq.

Eqquiniutit tamaasa tunisigit atuaqatigiullusilu sikunnallusi

IBISip suliassinnut qujassutitut atuaqatigiinnut tamanut minnerpaamik 1.200 kr-nik katersuisimasunut sikullissaaq. 1.200 kr-mut Nicaraguami meeqqat sisamat atuarfimmi pitsaasumi atualersinnaapput, ilinniarsinnaanngorlutik ajunnginnerusumillu siunissaqalerlutik.

5.b kiattup orpippassuanukarput eqiasuppaalummillu takullutik

Ukioq kingulleq Rønbækskolemeersut 5.b-it aningaasanik ima katersisimatigaat, atuaqatigiullutik Randers Regnskoviliarneq pinnattaarlugu. Uumasut pillugit nassuiaanneqarput aamma pulateriaarsuit saaniluillu attorlugit misilippaat. ”Nuannernerpaavoq uumasut nerisinneqarneri isiginnaarlugit,” atuartut oqarput. Ilinniartitsisut atuartullu isumaqarput kiattup orpippassui aamma uumasut sumiittarneri pillugit assut ilikkagaqarsimallutik. Liberia-mi meeqqanut katersuiniarsimanertik assut tulluusimaarutigaa.

Uani paasisaqarne-
rusinnaavutit
heleverdeniskole.dk/
aktionsugen

Ikinngutigaa ilinniar- titsisortaartiguk

Ilinniartitsisut 1.700.000-it
Nunarsuarmi amigaataapput.
Politikerinut ilinniartitsisumik
titartaagit, meeqqat tamarmik
ilinniartitsisoqarnissamik
piginnaatitaaffeqarnerat
paasiniassavaat.

Politikerit oqaluttuutikkut ilinniartitsisut 1,7 millionit Nunarsu-
armi amigaataasut. Atuaqatigiullusi, Nunarsuaq tamakkerlugu
sapaatip akunnerani pisoqartitsiviusumi apriliip 22-aniit 26-anut
taamaaliorsinnaavusi. Sapaatip akunnerani tassani Nunarsuarmi
atuartut tamarmik, aqqusinikkut angalaarlutik meeqqanut 61 mil-
lioninut atuartuunngitsunut, ilinniartitsisunik piumasqaassapput.
Ilinniartitsisoqanngippat – atuarfeqarsinnaanngilaq.

Imaaliussaait:

Ilinniartitsisumik titartagassaq **heleverdeniskole.dk/
laererskabelon** –imiit anillatsissavat.

- Ilinniartitsisoq pap-imut qeratasuumit qiortaruk
- Titartaagit, qalipaagit kusassaallutillu
- Oqaaseqatigiit aallartikkut naggaserlugillu: "Ikinngutigaa
ilinniartitsisortaartiguk-mik".
- 'Ilinniartitsisup`tunuanut oqaaseqatigiit allakkut

Tamatuma kingorna imaaliorsinnaavusi:

Kommunip allaffianukaritsi

`Ilinniartitsisup`borgmesterimut tunniussiuq. `Ilinniartitsisut`
qisuaqqanut ikkussinnaavasi nassarlugillu kommunip allaffiata
tunganut ingerlaarlusi.

Christiansborgiliaritsi

Københavnimi ingerlaarnermut peqataagitsi - aprilimi ullormi
pisoqartitsiviusumi `ilinniartitsisut` Christiansborgimi Folketingi-
mukaassigit.

Ilinniartitsisuliasi pap-it IBISimut nassiussigit

`Ilinniartitsisut` IBISimut nassiussigit *kingusinnerpaamik
tallimannorneq 12.april.*

Taava uagut Folketingimukaannissaat isumagissavarput.

Nukingertoqartariaqalerpoq – ukiut marluinnangorput

Politikerit kisimik meeqqat tamarmik atuartuunissaat
isumagisinnaavaat.

Ilinniartitsisut kisimik meeqqat atuarfimmi ilikkagaqarnissaat
isumagisinnaavaat.

Tamatuminnga politikerit ilisimatinneqartariaqarput. Taakkumi
neriorsuinikuupput meeqqat tamarmik kingusinnerpaamik 2015-
imi atualersimassasut. Maanna nukingertariaqalerput – ukiummi
marluinnangorput!

Fiorela Facebookimi 199-inik ikinnguteqarpoq

ALLATTOQ: PER BERGHOLDT JENSEN · ASSILIISOQ: HELLE GUDMANDSEN

Fiorelap ineeraani suut tamangajammik aappaluartuupput. Ilisivinniipput bamset inuusallu. Ikkami sikkilitaavi nutaat taliteqqapput. Aamma taakku aappaluartuupput. Teqeqqumi allaf-fimmiippoq qarasaasiaq. Fiorela qulinik ukioqarpoq Nicaraguamilu illoqarfiit pingaarnersaanni Managuami najugaqarluni. Ataatanianaanilu illoqatigai. Illuat alianaatsuuvoq naatsiiveeraqarlunilu. Ikkami angajoqqaavisa angalanerminni assilisarsimasaat nivingapput. Fiorela marlunnik aneqarpoq 15-inik 22-nillu ukiullit. Fiorela isumaqarpoq anini uumisaarivallaalaartartut.

Fiorelap qarasaasiakktut pinnguaatit nuannareqai. Kisianni sapaatit akunnerisa naanerini taamaallaat tamakkuninnga pinnguaqqusaavoq. Aamma Facebook nuannareqaa.

”Facebookimi 199-inik ikinnguteqarpunga. Chatteqatigisarpakka. Ilaanni uanga assinnik ikkussisarpunga. Assit ilai anaanama ikkuteqquneq ajorpai. Anima ikiortarpaanga. Taannami qarasaasiat pillugit anaananniit ilisimasaqarneruvoq,” Fiorela oqaluttuarpoq.

Fiorela Managuami katuullit atuarianni namminersortumi atuartuuvoq. Ullaat tamaasa bussinik atuariartarpoq, bussit illuata qanittuani unittarput. Nicaraguamili meeqqat ilaat, atuarifitsik ungasissumiikkaluaraangalluunniit pisullutik atuariartarput. Atuarneq arfineq-marlunut tanneq aqqaneq aallartereertarpoq, ataatsinullu qiteqqukkaangat Fiorela soraartarpoq. Atuarfia illoqarfimmi atuariit pitsaanersaannut ilaavoq. Fiorelali isumaqarpoq atuarianni sakkortuallaalaartoq.

”Atuarifinni ilinniartitsisut sukannersuupput. Ilinniagassagut amerlasaqaat. Ullut tamaasa akunnerit pingasut, marluniit talimanut, ilinniagassakka suliarisarpakka,” Fiorela nassuiaavoq. Angajoqqaavi ikiortissaminnik sulisoqalersimapput, taanna nerisas-

siortarpoq eqqiaasarlunilu. Taamaammat Fiorela, ilinniagassami saniatigut angerlarsimaffimmi suliassaqarpallaarneq ajorpoq.

Atuarfimmi nuannarisai nuannarinngisaanit amerlanerupput. Pinngortitalerineq nuannarinersaavaa. "Sorpasuit pillugit ilinniartarpugut. Imeq brintilu. Stoffit qanoq allangortarnersut. Silap pissusia. Aamma inuup timaaniittut cellet. Atuarfik laboratoriaqarpoq. Mikisuaraaqqat allisitsiut atorlugu takusinnaavagut. Angisuunngoruma nakorsanngorusuppunga," Fiorela imminut uppererpasiluni oqarpoq. Aanaava aamma nakorsaanikuusimavoq. Fiorelap nuannaartoreqaa.

Atuarfik nuannersumik atuakkanik atorniartarfeqarpoq. Nalaa-saarfinnut qituttunut ingilluni atuatoqarsinnaavoq. Ilinniutinik aamma meeqqanoortunik atuagaqarpoq. "Atuarneq nuannareqaa. Suli Harry Potter atuarneqanngilara, filmitaali tamaasa takoreer-pakka. Atuagaq nuannarinerpaasara ateqarpoq `Nukappiaqqap qunutuuq ullorsiutai`. Atuagartai tallimaagunarput, pingasut pigaakka," Fiorela nassuiaavoq.

Nigaracuami eqqakkat sumiiffinni amerlasuuni ajornartor-siutaaqaat. Illoqarfinni nunaannarmilu. Taamaattumik Fiorelap atuarfimmi avatangiisinik paarsinissaq aamma ilinniarpaa. Igitassat atoqqinneqarsinnaanngorlugit immikkoortiterneqartarput. Eqqa-viit sisamaapput. Naatitat sinnerinut, qillertuaqqanut puukunullu plasticinut, taavalu puussianut plasticinut pappiaqqanullu. Aamma assilialiorlutik eqqumiitsuliornermi meeqqat atoqqiisarput. Man-niit puukui atorlugit qalipakkanik angisuunik allanillu sanasarput. Kusanaqaat.

Ualikkut sunngiffimmi ornittakkamut assingusumik peqarpoq, tassani meeqqat timersorsinnaapput. Aamma isiginnaartitsisin-naallutillu nipilersorsinnaapput. Atuarfik silami isiginnaartitsisar-fiuteqarpoq. Meeqqat tassani nipilersorneq, qitinneq isiginnaagas-siallu takutitassiarisarpaat.

Fiorelap piffissarujussuaq atuarfimmut atortarparaa. Nuannisar-nissamulli aamma piffissaqartarpoq. "Ikinnguteqarpunga angerlar-simaffimmini naluttarfilimmik. Taanna akulikitsumik pulaartarpa-ra. Taava naluttarfianni nuannisartarpugut," Fiorela oqaluttuarpoq. Ilaannimi ilinniagassat qimalaarlugit iluartaqaaq.

Pedeli Qasertoq

ALLATTOQ: LENE MØLLER JØRGENSEN · ASSILIARTAI: LARS GABEL

Atuarfiup kælderia nerukitsoq sangujoraartorlu nipaallunilu tarrajuppoq. Kikkut tamarmik nalunngilaat, meeqqat kælderi-mukaqqusaanngitsut, aamma Juaap Alexillu. Iserfigeqqusaanngineralu soqutiginarneranut allisaataaginnarpoq. Nipeqartutuaavoq qulliip nammineerluni qamittartup qaminnermini seqquallappallanera. Nukappiaqqat taarsuup ataniilerput.

”Eeeq! Ersinaq,” Alex illakuluppoq. Arpalluni qulliip ikittarfia tooriartormagu tummarpallattarneri kælderip iigaanni betoniusuni akisuapput. Qulleq sakkukitsoq ikeqqippoq. Juaap kammani misis-sorpasillugu nakkuppaa.

”Alex, ersivit?” sallaatsumik Juaat aperivoq, ”Pedeli Qasertoq ersigaajuk?”

”Kakkammiaasiit! Qangali aliortukkat taannalu upperiun-naareernikuuakka.” Alex illakuloqqippoq. Nipituallaalaartumik.

”Soorluuna ersisutit,” Juaat oqaqqippoq, torsuusallu isuata tungaanut ingerlaqqilluni, matumut ilorlermut. Kaasarfimmunit matuersaat tiguaa. Matuersaat pisoqaatigaluni manngertorneqartigalunilu naammagutingaarmat, assoroornaniluunniit parnaarsaarppaa. Piuminangaarami soorluluunniit nammineq kaajallattoq. Matu kigaatsumik neeqqululluni – namminiingajalluni ammarpoq.

Alex suli qulliip ikittaataata eqqaaniittoq, Juaap niaqquminik aggeqquaa.

”Qaa, qaaniarit,” Juaat aggeqqusivoq matukkullu illumut iserluni. Alexip ikittarfik pingasoriarlugu tooriarlugu kigaatsorsuarmik Juaat malikkusuppiarnagu malippaa. Ini pujoralappoq, mikilluni soqaranilu. Issiaveeraq teqqumiiittoq pequtituaavoq qilaamilu qulleq qarsorsaasami silittumi nivingavoq. Qulleq kigaatsumik aalarusaarpoq.

”Sooruna qulleq aalasoq?” Alex isussuppoq. Juaap tuini kiviallaannarpai.

“Immaqaana matu ammarakku suiallanneranit,” Juaat akivoq. Issiaveeraq isigeriarlugu qarsorsaasaq qilaamiittoq qiviarpaa. “Tassa pedelip allaffiginikuusaa. Oqartoqartarpoq pedeli maani taamaalior-simasoq.”

Alexip talini sakissaminut inissippai. Matup sinaani nikorfaan-narpoq.

“Asuleerutinukua,” oqarpoq. “Oqaluttuaq ingerlaartoq. Atuartut angajullit nukarlernut ersisaarutigisartagaat. Juaat, uagut angajullerniilernikuuvugut.”

“Nalunngilara,” Juaat akivoq. “Tassa kisianni oqartarput maani nukappiaqqat marluk ulluni arfineq-marlunni taarinnarmi mattuteq-qasimagai. Niviarsiaqqat perusuersartarfianni naalanngitsunik titartaasimammata pillarsimagai. Ulluni arfineq-marlunni nerisaqaratillu imigaqaratik maaniissimaput. Oqartoqartarpoq imerunner-tik silanngajaartugilerlugu qoortik imertarsimagaat. Nassaarineqaramillu silanngajaaleriivissimapput - peqqisseqqinngisaannarlutillu. Ullorli taanna nassaarineqarmata pedeli tammarsimavoq, atuarfimmulli utersimanerartarpaat. Maanga allaffitoqqaminut. Ullut taamaasa atuartut soraaraangata Pedeli Qasertoq misissuilluni atuarfimmi angalaartarnerarpaat – atuartullu naalanngitsut sakkortuumik pisarlugit!” Juaat tunummut saariaarpoq Alexilu sakkortuumik pukusuatigut tigullugu.

“Naaa!” Alex nillivoq, tupangaaramilu talini siaajutigalugit miiterip affaa pissilluni. Alex asingaqaaluni iikkamut iigaqqasoq Juaat illarpoq.

“Sangatak!” Alex oqarpoq. “Ilumummi illit ..” tunullunilu kigaallillarluni torsuusamut anillalluni. Juaap tuaviorluni matu parnaarpaa malillugulu. Eqikkaluaaraani Alexip Juaap talia peersippaa.

“Alex, asuliuna. Illimmi nammineq ilaarusupputit – qarsaqaangaaravimmi allaat matuersaat sumut matuersaataanersoq naatsorsorsinnaasimavat. Illipajummiuna. Uanga taamaanngilluinnarpunga!”

Alexip Juaat qissimippaa. Ilumoorlunimi torraginnippasippoq. Kakkaginnippasivippoq. Alexip tuini kiviimivai, ingerlaqatigeeqqilerput. Ukiorpasuit ingerlareerput pedelit kælderimi ineqartarlarmatali. Maanna atuarfimmi pedelit inussiarnersoq, Jan, ilinni-

artitsisut inaata eqqaani qaamasumi nuannersumilu allaffeqarpoq. Allaffiup qulaaniippoq nivinngaavik titartakkanik, assitoqqanik, postkortinik, juullerpaluttunillu pisoqalinunik ulikkaartoq – matuersaallu angisooq, manngertornisoq qanganisarpalluttorlu.

“Una sumununa matuersaat?” Alexip ullut ilaanni Jan, eqaarsaartarfimmik ammaaqtiginiarlugu utaqqinerani aperinikuuaa. Janip matuersaat qiviarpaa – taamaannerlu ajoraluarluni nassuaarusuppasingikkaluarpoq:

“Soqutaanngitsoruna. Maani sulilerpunga tassani nivingasoq. Sulisoq siulera oqaannarpoq nikisissanngikkiga.” Alexip matuersaat tigungialeraluarlugulu Janip nipaa sakkortusimmat uniinnarpoq: “Attornagu! Ilaa?!”

Kisianni Jan allaffiminiittuaannarneq ajorpoq, maannalu matuersaat Juaap kaasarfianniippoq. Aqagulu ualinissaata tungaanut tassaniissalluni. Tassami atoqqittussaavaat. Nuannisalaarniarput. Tummeqqatigut qummut arpapput – Juaallu atuarfiup anitsiartarfianut matu ammarmagu Alex qiaammerujussuarpoq. Soorlulusooq issariarnerni marlussunni anorip nillertup aqqusaaraa. Seqinnersumulli kiattumut anillapput.

“Godmorgen,” Thomas oqarpoq atuaqatigiillu nakkullugit. Arlaannaalluunnit qisuarianngilaq. Tiimi suulliuvoq, amerlanerillu nipaapput uernarlutillu. Thor nerrivimmuut paluinnarluni sininnguoorpoq, Sofie NajaluTV3-mi Top Modellit oqallisigaat. Alex aatsaarpoq oqarasuaatinilu angallattagaq nipaarutsillugu, Juaat iipitorpoq.

“Godmorgen 6.d!” Thomas nipitunerusumik oqarpoq, atuartullu nipikitsumik akipput. Thomas ilinniartitsisoralugu ajunngikkaluarpoq.

“Akunnerup affaa qaangiuppat 0.klassit aggissapput, taava ilissi eqqissisimallusi klassi ikinngutitaarsi tikilluaqqussavarsi. Suli atuarfimmi nutaajugamik isumaqarsimassapput ilissi angisoorujussususi, utoqqarujussususi ersinartorujussuullusilu.”

Atuaqatigiit illarput, amerlanerit oqaaserineqartut tulluussutigaat, Juaap Alex qiviarpaa qallunilu torsusuut taartullu qummoortillugit.

“Alex, utoqqarujussuuvutit. Aamma ersinaqaatit,” nipini sajut-sillugu oqarpoq. Alex qungujuinnarpoq.

“Tamassi atuartumik nukarlermik ikinngutitaassaasi, taava 0.klassiaraq maani akulliit atuarfigisartagaanni angalaarutissa-varsi, atuakkanik atorniartarfimmumut, isiginnaartitsisarfimmumut, igasarfimmumut il.il. Aamma ilissi immissinnut oqaluttuarilaassaasi, sunngiffimmi sulerisarnersusi assigisaannillu. Atuartuaqqat, manna angajulliillu sungiunniassavaat. Paasivisiuk?”

Soorunami 6.d-it paasinnipput. Ilami klassimik allamik ikinngutitaarneq suliarujussuunngilaq. Aamma 0.d-it atuaqatigiit amerlavallaanngimmata tamarmik immikkut ikinngutitaarsinnaanngilat, Thomas nassuiaavoq. Ajoraluqaq. Thorip Simonnullu ataaseq marluuttariaqarpaat. Aamma Alex Juaallu taamaattariaqarput. Juaat pikkunaatsoorpasippoq.

“Ataasiinnaq?” Nipikitsuliorpoq. Ajunngilarmi, aammami naammaqaq.

“Ilissi Knud-Erik isumagissavarsi,” Thomas oqarpoq, Alex Juaallu niaqquminik tikkuartuutigalugit.

“Qanoq-aa, Knud-Erik?” Juaat oqarpoq, ”taama ateqartoqarsinnaagami? Taama ateqarneq inatsisinik unioqqutitsinerunngila – tassami ilaa, ullutsinni nutaaliaasumi?”

”Taamaaliornak,” Thomas oqarpoq, ”tassa!”

Knud-Erik 0.d-eq mikivoq, annilaangarpasilaartunnguamillu Juaat Alexillu qummut isigalugit. Taakku qungujuffigaat. Knud-Erik naatsunik kajortunik nujaqarpoq kajortunillu kipparissunik isaruaqarluni. Niui amitsut asingasullu qarleeraanit kajortunit aamma paffii saluttut tujuuluanit nuersakkamit kajortumit, nuisapput.

“Kajortoq nuannarivippat, ilaa?” Juaat inussiarnisaarluni oqarpoq. Alexip illarusunnini isertorniarlugu nipituumik quersortuusaarpoq.

“Naagga,” Knud-Erik ilumorsaarluni oqarpoq, “ataatamaana nuannarisaa.”

“Aat? Takuammi ajunngissusia.” Juaat oqarpoq.

Angalaaruppaat. Isiginnaartitsisarfik igasarfillu Knud-Eriup malinnaalluni isiginnaarpai, fysikkertarfilli tassaniittorlu plakati

periodiske systemimik assiliartalik soqutiginarinneruai. Kisianni suli 6.d-it fysik/kemi-rneq ajoramik taakku sammineqanngilaat. Ajoraluartumik, Alex oqarpoq.

Juaap eqqaariasarpaa ininik allanik soqutiginarnerusunik Knud-Erimmut takutitassaqartoq. Alexip pilerisaarerpasilluni Knud-Erik sikisaarfigaa, Juaallu isinnguaarfigalugu. Anitsiartarfimmumut anillapput nivarsiaqqallu perusuersartarfianukarlutik. Alexip tuscheq tiguua tarrarsuummullu allalluni. USUK, allappaa. Juaap Knud-Erik ajaamivaa illarlunilu. Alexip tuschi nukappiaqqamut tunniuppaa oqarlunilu:

“illit tullinnguupputit!” Knud-Erik eqqarsarluqaarpoq.

“Sunami allasagaku?” Aperivoq.

“Soorunami arlaannik ajortumik. Arlaannik inersimasut naalanngitsut isigisaannik,” Juaat oqarpoq. Knud-Erik anngaavoq kigaatsumillu allappoq - QOOQ. Juaat anersaaruluppoq.

“Aap, aap, aap. Aamma ininimik allamik takutitaqarusukkaluar-pugut, ini iserneqarneq ajortoq isertugaasorujussuarlu, ugguuna ingerlassaagut” Juaat oqarpoq.

Kælderimut ammukalerlutik Alexip eqqartik misissupallappaa. Tamarmik tiimeqarrapput isersimallutillunniit, pingasuullutik atuarfiup kælderianukaraluarpata kialuunniit maluginaviannigilaa. Matu matupallappaa ilanilu ingiaqasiullugit.

Tummeqqanut piinnarlutik oqussunni naamalerraat, iigarlu isugutammik oqummillu qillerujuttuinnaavoq. Tamakku ippassaq Alexip takunngilai. Aamma kælderip ippassarniit nillernerogaq. Juaap qullit ikittarfiat toorpaa, ullumikkut qulleq ataasiinnaq ikippoq. Sueq nilleqisoq torsuusakkut ingerlavoq, Alexillu nilleq pukutsumigut qungatsimigullu malugitsiarppaa. Qaangiupporlu. Kælderip ilorpasinnerusortaanit anersaaruluppalluk kigutillu uulippalunnerat tusarsaavoq. Immaqaana nipi silaannarissarfikkoortoq? Alexip Juaallu atuartuaq isigaat. Asinganerulersimavoq. Tamanna peqqutiginerlugu Alex ersinnginnerulerpoq.

“Qaagit,” oqarpoq, nukappiaqqamullu assani isaallugu. Knud-Eriup Alexip assaa tasissitupallappaa, pingasuullutillu kælderip ilorpasinnerusortaanut ingerlalerput.

Pedelip allaffitoqaata saavani nikorfalerput, Juaap matuersaat

tiguua. Kingullermitut ajornanngilluinnartumik kaajallappoq. Taamaanneranilu Pedeli Qasertoq pillugu Knud-Erik oqaluttuuppa.

”Taanna Pedeli Qasertoq eqqissisinnaannginnami, atuarfimmi angalaartarpoq atuartullu naapitani pillartarlugit. Nukappiaqqat mikisut uumiginersaavai,” Juaat isussuppoq. ”Uagut Akullerni atuartuusugut amerlaqaagut taassuminnga takunninnikut. Tarraavoq, tarraq qaserujuttoq, akimorlugu isigineqarsinnaasoq.”

Alexip qiaammerluni talimini meqqulerfini anillattut malugai. Anersaartornermi aalarnera pujutut qaqortigingajattoq allaat isigisinnaavaa, pukutsumigullu nilleq malugeqqillugu. Soorlu anersaarfigineqarluni. Nillertumik anersaarfigineqarluni. Kaajallapiloorpoq – soorunami inoqanngilaq. Ersiunnaarnerigalua qaangiuppoq, qimaanissaminut piareerluni nukini sukappai.

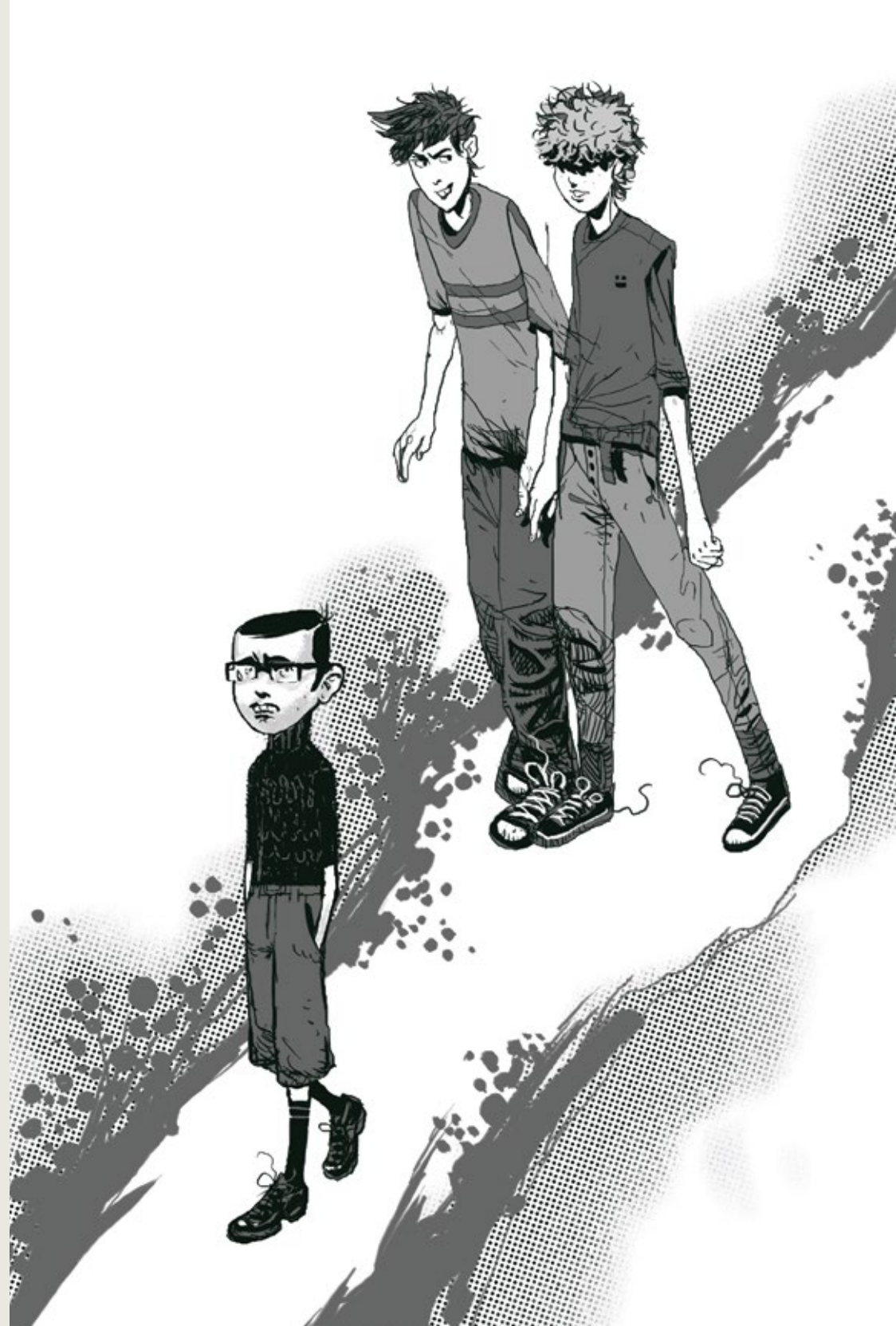
Knud-Erik nipa qarani nikorfavoq qummullu nakkullugit. Siulermik Alex, taava Juaat. Suli asinganerulersimavoq – ilami allaat akimut ersingajattutut ippoq. Kiinaa equsimasutut ippoq, ersinerup piginnisaanik, kisianni allamik sumiunerpoq ... Taamaannera Juaap nuanniigaa.

”Oqaluttuaq paasiviuk? Pedelip Qasertup nukappiaqqat naalanngitsut pillartarai? Niviarsiaqqat perusersartarfianni – iserfigeqqusaanngitsumi – naalanngitsunik allattuisartut pillartarai? Taamaattut ilittut Alexitullu ittut. Parnaaruttarai. Taarinnarmut.” Juaap isussunnerigalua quilertanarsilluni qatimaarujunnertut nipeqalerpoq. Knud-Erik ileqimisaartorpoq.

”Naagga,” kiisami oqarpoq, ”naalanngitsunik allattuisut pillarneq ajorpai. Nukappiaqqat angisuut mikisunik qinngasaarisut pillartarpai. Nukappiaqqat angisuut naakkittaatsut nukarlernut sunngitsunut ajorusunnerminnik tutsitsisartut pillartarpai. Ukiorpassuimmi matuma siorna, erneranut asasorujussuusaanut, taama pisoqarsimavoq – ernerata toqussutigisaanik.”

Knud-Erik tunummut alloriarpoq, pedelip allaffitoqaanit anillalluni. Juaat Alexilu nikeriarsinnaanatik uninngaannarput. Matup matunngitsiarnerani torsuusami tarrat qasertut, mikisoq angisorlu takuaat. Matu matummat matuersaat kaajallappallappoq. Silataaniit. Taarinnanngorpoq. Nukappiaqqat taarsuup nillerullu iluaniilerput. Nilliarujussuarput.

Kimilluunniit tusaaneqanngillat.

PINNGORTITAQ SILALLU PISSUSAA

Uani [heleverdeniskole.dk/](https://heleverdeniskole.dk/naturogklimainicaragua)
naturogklimainicaragua:

- Nicaraguami uumasut pillugit ilinniarsinnaavutit
- Nicaraguami tatsit innermillu anitsisarfiit paasisassarsiorfigisinnaavutit
- Nicaraguami silap pissusaa pinngortitamilu ajunaarner-suit paasisaqarfigisinnaavutit
- Eqqakkat atoqqiinerlu pillugit immikkut ilisimasaqalersinnaavutit
- Agent Footprint atorlugu illit silap pissusaa sutigit sunniuteqarfiginerit paasisaqarfiginerusinnaavat

Kaffit qanoq naatinneqartarpat?
Nunarsuarmi qanoq eqqagassaqaartigaa?
Sooq Nicaragua pinngortitami ajunaarner-suar-nit taama eqqugaasartigaa?
Tamakku - allarpassuillu pillugit
- nittartakkami **Natur og Klima** -mi
akissutissarsisinnaavutit

heleverdeniskole.dk/flora

Florap 13-inik ukiullip inersimasut atuarnermik ilinniartittarpai

ALLATTOQ: PER BERGHOLDT JENSEN · ASSILIISOQ: HELLE GUDMANDSEN

Florap sequnngingajalluni nissik atorlugu eqqakkat assappai. Tipersuaq sussaangilaq. Nerisassat asiunikut, akuutissat igitat, annat plasticillu ikumasut pujuat akulerullutik tipaat. Sumi tamaani nersussuit, hiistit qimmillu angalaarput eqqakkanillu nerillutik. Eqqakkat ataanni teriarsuit kakkerlakkillu toqqoqqapput, sumilu tamaani nattoraliasat, uumasunik toqungasunik neqinillu asiunikunik ujaasillutik timmioraarput. Managuami eqqaavissuit anginersaanni La Churecamiippugut, tamaani inuit hunnorujukkaat eqqakanik katersuineramik inuussuteqarput.

Flora meeqqat 16-it nukarlersaraat, arfineq-marlunnik ukioqarlunili ualit tamaasa eqqaavimmi sulisarsimavoq. Ilaqutaasa eqqakkat atoqqitassatut tunisarneri inuussutigaat. Kisianni eqqaavissuaq igitanik ulorianartunik akuutissanik, soorlu syrinik, uulianik, batteriinik qalipaatinillu ulikkaarpoq. Eqqakkat aamma gassiliortarput. "Qatanngutima aqerlut pujuat najuussorsimagamiuk puallulerpoq. Aamma napparsimavinneersunik kapuutikoqartarpoq, nukappiaraq taamaattumut kapinikuuvoq nappaateqalerlunilu toqulluni," Flora oqaluttuarpoq, aamma nammineq aseruuttoortarnikuuvoq kissarullutarnikuullunilu. Imminut illersorniarluni gummit, qarliit issusut, tujuuluk takisuunik talilik qanerminullu assiaqutitut annoraamineq, atortarpai.

Florap angerlarsimaffia saviminernik saattunik pisoqqanik, qisunnik pladenik cementblokkiniillu sanaajuvoq. Qaliaa savimineq qisunnik silittunik napparutaasunik toqqaveqarpoq, inillu agguarnerinut tungit pisoqqat atorneqarput. Ilaqutariit nunamineq illunuk pingasunik ungalusimavaat, illuni marlunni Florap qatanngutai, taakku nuliaat meeraallu najugaqarput. Ilaqutariissuupput 17-iusut.

Sumi tamaaniipput poorsuit saviminernik, puukunik plasti-

ciusunik, skuut alukuinik pappiaqqanillu imallit. Allaammi illut iluini. Eqqaanni orpiit marluk akunneranni ungerutissiamut kapinartulimmi errortat nivingapput. Ilaqutariit qangatutut perusuersartarfeqarput – nunami itersaliap qulaani qisuk putulik, uffarfeqarpullu illuarannguami qattamiittumik imilimmik.

Illoqarfiup immikkoortua La Chureca Nicaraguami piitsoqarfiunersaavoq mingutsitaanersaallunilu, aamma inupiluaraqati-giinnermut atatillugu ajornartorsiorfioqaaq angutaaserlunilu pinerluttuliorfiunersaalluni. Meeqqat inuusuttullu amerlasuut aqqusiniinnarmi najugaqarput liimmimillu naammaartarlutik, aamma imigassaq ajornartorsiutaaqaaq. Aqqusinermi nivarsiaqqap sisamanik ukiullip ataatani, seqinertinnermigut kiammit inuuserlinnginniassammat, imermik nillertumik kuutsitsivigaa. Ataataa imersimangaarami aqqusiniinnarmi artulersimavoq. ”Ilumoorlunga oqassaguma maani najugaqarneq nuannarinngivippara, allatulli ajornaqaaq, angerlarsimaffippummi maaniippoq!” Flora oqarpoq. Florami sorsugassaqarluni inuunermik sungiussisimasuuvoq, ilungersuullugu anguniagaqarsinnaasoq.

Flora arfineq-marlunnik ukioqarluni eqqaavimmi sulilerpoq. Maanna Tonio taama ukioqarpoq.

Flora ilaqutaasalu ilaat.

Florap angajuni angerlarsimaffimminni najugaqarunnaarnikut maqaasisarpai, qatanngutaasami nukappiaqqat nivarsiaqqat qanoq pinnguaqatigissanerlugit naluaat. Qujanartumilli Florap isikkamik arsarneq nuannaraa. Ilaqutariit ataqatigiittuupput Florallu atuarnanik tapersersuisuullutik. Aamma sipaarsinnarlutik isiginnaarummik, dvd-imik stereoanlægimillu pisinikuupput. Florap asanninilersaarutit nangeqattaartuliat Mexicomeersut nuannarinersaavai, isiginnaarnissaali qaqutikkuinnaq piffissaqarfisarpai. Ullaakkut tallimanut makittarpoq tortillaliortarami. Pandekagiaraapput majsinit sanaat ilaqutariit tuniniartagaat. Taava asattoriarluni atu-artutut uniformileriarluni atuariartarpoq. Atuarfimmit angerlaraan-gami asattoriarluni, uniformini erroriarlugit, ilinniakkereriarluni, nateq saneriarlugu nerisassiortarpoq. Taavalu eqqaavissuualinissaq tullinnguuttarpoq.

Flora 8.klassimi atuarpoq, atuarferujussuarmi 2000 sinnerlugit atuartulimmi, angerlarsimaffianniit 3 kilometerit ungasitsigisumiit-tumi.

Florap eqqaa-
veqarfimmi
pissutsit
pillugit
aallakaatitaq
isiginnaarpaa.

Atuarneq nuanneraluarluni ajornartorsiutitaqartarpoq. "Ilaanni meeqqat allat La Churecami najugaqarnerput piinnarlugu immikkoortitarpaaq, kisianni soqutiginninnisarsarpagut. Atuarfimmi eqaarsarneq nuannarinersaavara, ingammik isikkamik arsarneq. Real Madridimik nuannaartorinnittorujussuit ilagaannga, arsartartuni Ronaldo nuannarinersaavara. Sapaammi ikinngutikka arsaqatigisarpakka, aamma isiginnaarutikkut arsartut isiginnaartarpakka," Flora ikinngutinilu misigisartakkatik eqqaallugit qungujulluni oqarpoq.

Avatangiisit pitsanngorsarniarlugit eqqaavissuarmut qanittumi atoqqiinnermut immikkoortortaqaarfik angisooq sananeqarluni aallartilerpoq. Eqqaaveqarfimmiulli ernumassuteqarput. Tassami tassani sulisutut atorfinissagaanni atuarsinnaallunilu allassinnaasariaqarpoq, atuarsinnaanngitsullu amerlaqaat. Florali aalajangersimavoq ajornartorsiut tamanna iliuuseqarfigissallugu. Arnaatami tapersogatiginnermik allanilu ikiuinissamik ilinniartinnikuua.

"Anaanaga oqarfiginikuuara eqqaamiugut inersimasut atuarsinnaanattillu allassinnaanngitsut ikiorniarlugit, kingusinnerusukkut suliffittaarsinnaaniassammata. Taamaammat ullut tamaasa tallimat qeqqaniit arfernup tungaanut uatsinni atuartitarpakka," Flora nasuiaavoq, anaanani aamma atuarnermik allannermillu ilinniartinnikuua.

Flora nammineq ilinniagaqarusuppoq, nakorsanngorusuppoq pikkorissoq, taava inuit napparsimasut ikiortassavai ajunngitsumillu inuuneqartilerlugit. Piumassuseqartorujussuovoq: "Takorluugara ilinniarnikkut sulerulunnikkullu piviusunngortissavara. Ilungersuuteqanngikkutta sulinatalu, inuunerput isumaqarnaviannigilaq!"

MEEQQAT SULISORINE- QARTARNERAT

Uani [heleverdeniskole.dk/
boernearbejde](http://heleverdeniskole.dk/boernearbejde):

- Nunarsuarmi meeqqat sulisorineqartut ilai naapissinnaavatit
- Sooq suli Nunarsuarmi meeqqat sulisorineqartar-nersut paasisaqarfiginerusinnaavat
- Paasisitsiniut "STOP børnearbejde - skolen er det bedste sted at arbejde" paasisassarsior-figisinnaavat

Meeqqat sulisorineqartutut taaneqartarput, meeqqat 18-it ataallugit ukiullit suliffeqarpata, peqqissusaanut ineriartornerannullu ajoqutaasinnaasumik suliffeqarpata. Meerarpassuit sulisariaqarput angajoqqaatik atuariartortinnissaminnut akissaqanngimmata. Meeqqat ilinniagaqanngikkunik ajunnginerusumik siunissaqarnissaminnut periarfissinneqanngitsuussapput.

Taamaattoqartariaqanngikkaluarpoq!

Sammissap **Børnearbejde** -p ataani annertunerusumik paasisaqarsinnaavutit.

Kikkut tamaasa ikinngutigalugit

ALLATTOQ: HANNE KVIST · ASSILIARTAI: RASMUS BREGNHØJ

A taasinngorneruvoq. Suli ullaaralaajuvoq, orpippassuarujussuit Anipaaqaat. Suli inuit aalalinngillat. Orpippassuarni najugaqarpunga. Aamma illoqarfimmi najugaqarpunga, orpippassuakami illoqarfiup portusuup angisuullu qeqqaniipput. Aasaanerani papkassemi najugaqartarpunga. Nillertikkaangat sulluliarsuarni najugaqartarpunga, tassani kanalit tamarmik takuneqarsinnaapput. Ataatsimik skooqarpunga. Maani ungalooqarpoq. Eqqaaveqarpoq. Qulleqarpoq. Timmiaaraateqarpunga, imaanngikkaluarpoq uannit pigineqartoq, taannali timmiaaqqanit allanit teriarsuarnillu aamma qitsunnit qimminillu inuttaqanngitsunit aamma sikannertuunit aasianniillu ikinngutigineruara. Teriarsuit toqusarput, aamma sikannertuut toqusarput, aamma aasiaat toqusarput, aamma qimmit inuttaqanngitsut toqusarput, aamma timmissat qilammit nakkaannartarput toquinnarlutillu sunalu toqqutigineraat paa-sineqassanani. Uanga uumavunga. Uanga orpippassuaatigaakka. Timmissamik toqungasumik naammattoorsigaangama, arlaannik ilisiffigisarpara. Qisumernit marluk. Tikkikummi tamuanikoq. Pilutaq. Guutip kanaalit tamaasa takusinnaavai, isiginnaarpallartarpoq. Kanalimiit kanalimut noqattaartarpaa, sunami tamaat nakkutigisussaavaa. Taava uanga sikannertuumut toqungasumut tikkikummmik ilisarpunga. Imaluunniit qitsummut. Kinaluunniit kisimiilluni toqungassanngilaq. Aamma uanga ukiukkut sulluliarsuarni najugaqaraangama kanalit tamaasa isiginnaarsinnaasarpakka. Kisianni issiaannarneq nuannarinngilara. Tingiling! Pilerisaarutit saqqummerpallapput. Tingiling. Aamma. Tingiling. Siutituut sianilernerqarsimasut. Ingiinnarlunga kanalit isiginnaartariaqanngilakka, tamarmimmi niaqqunneererput. Oqaluttut amerlasuut tusaasinnaavakka. Takusinnaavakka. Tassa eqqarsaatit. Tamakku kanaleqa-

ratik niaqqunniipput. Maannali aasaavoq ataasinngornerullunilu. Ataasinngornikkut orpippassuaatika sukujuiartarpakka. Piluttat passuttarpakka. Qisuaqqat inississortarpakka. Pappiaqqat sungaartut ataatsimut iliorartarpakka. Tungujortut ataatsimut. Qaqortut ataatsimut. Qernertut ataatsimut. Aappaluttut ataatsimut. Peqqissaanngikkuma ataatsimoortukka amerlavallaalissapput, qalipaati amerlaqisut takusinnaavakka. Ataatsimoortukka amerlavallaarpata orpippassuaatima sukujuiarneri naammassinngitsuussavakka. Nassaartortarpunga. Ataasinngornerup sukui: Alanngitta qernertoq. Nutsanut qilerut annoraaminermik ruusartalik. Puussiat aqqanillit. Peeri ataaseq. Nasaq. Nasaq ativara. Maanna nasaqarpunga. Nutaanngorpunga. Uanga nasalik. Nutsanut qilerut nasamut. Assingi niaqqunniipput, kisianni qaavani nasaq aamma qaavata qaavatigut nutsanut qilerut. Imaq aalisagaqarpoq, aalisakkat angisuut mikisullu aamma nuarluit. Uanga imaq takunikuunngilara. Aalisakkat masattuupput imarmiuugamik. Aamma uanga unnuakktu siallersimagaangat masattarpunga, aamma papkasse masattarpog, taava allamik pissarsisarpunga. Aalisakkat anginerpaat illuninngaanniit anginerupput. Aalisakkat papkasset pisariaqartinnigilaat. Uumasut tamangajammik papkassemik pisariaqartitsinngillat, naammattooraangamikkilli atorsinnaasarpaat.

Uumasut papkasseqanngikkaluarlutik amigaatigineq ajorpaat. Siallilaarsimagaangat papkasse masattarpog, uangaanngitsoq. Siallerujussuarsimagaangat papkasse masattarpog, aamma uanga, taava anori saallugu panersertarpunga.

Anorlinngikkaangat paneriarternera kigaannerusarpog. Sialleraangat panerneq ajorpunga. Guutip suut annertuut isumagisarpai. Annikinnerit nammineerluni isumagisassaapput. Timmissat manni nerisarpakka, mannik ataaseq ullumit ataatsimit. Aamma manniit allanit mamarineqarput. Kikkut tamaasa ikinngutigakka. Aamma manniit, tamanna uppernarpallaanngikkaluarpoq. Aana nunami qitsuk toqungasoq. Timaata atortui ilorliit silarliillu paarlaassimmata toqunganera takusinnaavara. Takuneqarsinnaaneq ajoraluartut tamarmik ersipput. Aappaluttut tungujortullu, qillaaluttut. Ledningit naatsut isoqutai ammalortut, isoqutaaqqat qitungajattut anginerulaartut puussiallu qituttut, amerlanerilli tassa: ledningit sangojoraartut takisuut. Aappaluttut tungujortullu. Amerlanerit tungujortut. Qitsuup Guutimukangajalerneranunivikkat takussutissaapput. Qitsuk matuara qisuaqqanillu marluninik ilitsivigalugu. Ullut qulit qaangiuppata nivikkat qitummik Guutimukaassinertik naammassisimassavaat. Qitsuit amerlasuut qisuaqqanik ilisiffiginikuugakkit tamanna nalunngilara. Terissamut timmissamulluunniit tamanna sivikinnerusumik pisarpog. Inuit

arpattarput. Orpissassuit sukujuiareerpakka qitsullu toqungasoq qisuaralereerlugu, piffissarlu manna tassa inuit arpallutik aallartitarfiat. Terissanit sissinnguanilluunniit QIMAALLUTIK arpaneq ajorput. Kingumut qiviarneq ajorput. Ersarittaqaat.

Uanga takuneqarsinnaanngilanga. Maaniippunga, takutik-kusunngikkumali takuneqarsinnaanngilanga. Takuneqarusunngilanga. Sukujuiaareerpunga orpiitinnili issiallunga. Inuit orpiup ataani arpapput. Guuti kanalimiit kanaliimut nuutsisaqattaarpoq. Tingiling! Ullut qulit qaangiuppata niviukkat suliarfik naammassisavaat. Seqineq ullumikkut peqataavoq. Timiga qaamanermit kistsatsippoq. Nasaqarama iluani niaqora kissaqaq aamma nutsanut qilerut iluata iluaniittoq. Kissaq nuannaraara. Sinippunga. Iterama seqineq allamut pisimavoq. Inuit arpakkunnaarsimapput. Amerlanngitsut pisupput. Amerlanngitsut nikorfapput. Ataaseq orpimma ataani issiavimmi innangavoq. Taanna innangasoq aalisakkatut, suli uanga takuneqanngisattut, angitigaaq. Immaqaluunniit miki-nerulaarpoq. Taanna innangasoq, nipeqanngivilluni innangavoq, niuni peqissimavai soorlu uanga papkassemiikkaangama. Taamatut sinittarpunga. Maanna qianarsivoq. Kanaartap tullianut ammut pissippunga. Inuk innangasoq. Inuk angisooq. Arpattunit angineq. Nipaaqaq. Qanillillugu takusinnaavara arlaannik ajortoqanngitsoq. Pisatai iluaniittut silataaniittullu parlaassimannngillat. Nipeqanngiinarpoq. Uniinnarsimanagerporluunniit. Inuk innangasoq aalasoqtaqanngilaq. Issunersaata nalaq qisuminermik toortarpara. Sak-kortunerusumik toortarpara. Uninngaannarpoq. Inuup taskia issunersaaniikkaluartoq nunamut nakkarpoq. Iluaniittut nakkakaapput. Soorlu Guutip kanalit tamaasa takusinnaagai, uanga aalasut tamaasa takusinnaavakka. Taski aalariarpoq, inulli aalannngilaq. Immaqana inuk toqungasoq. Inummik toqungasumik takuneqanngilanga. Qitsulli takunikuuara, oqaluttuarisattut. Toqutsisooraq takunikuuara. Teriaq takunikuuara. Pulateriaarsuk takunikuuara. Qimmeq takunikuuara. Siuteroq takunikuuara. Sissinnguaq takunikuuara. Timmiaq takunikuuara. Amerlasooriarlunga timmissat takunikuuvakka. Suli inuk niviugaqanngikkaluarpoq, taamaakkaluartoq toqu-

ngasuusinnaavoq. Inuup eqqaanut issiavimmut ingippunga. Inuk nipaatsorujussuuvoq, kissarlunili. Inuup issunersaa sikkivigaara. Inuup taskianit nakkarsimasut isiginnaarpakka. Nerineqarsinnaasut allallu. Oqarasuaat. Oqarasuaat ataaseq ilisarismavara. Sianersinnaavunga. Toortaavunga. Nipi oqaloqatigaara. Hallo, hallo, nipi oqarpoq, uanga oqaaseqanngilanga. Nerineqarsinnaasut poortorluarsimasaramik ilisarineqarsinnaasarput: sølvpappiara plasticposelu. Inuit niviukkanut tuniserusunneq ajorput. Inuit annilaangarisarpaat nerineqarsinnaasut niviukkanit nassaarineqarnissaat. Tamatumunnga pissutaavoq niviukkat inuk toqungasoq Guuti-mukaatussaammassuk. Ullorpassuarnik sivisussuseqassagunarpoq. Uanga sølvpappiara nuannarinngilara, sølvpappiara erinaluttuuvoq, tuaviorlungali peerpara. Siullermik inuup toqungannguatsiartup nipeqanngitsup issunersaanut qisuaqqat marluk ilivakka, taava iffiaq qaqortoq qaqortumik immussualik nerivara. Nasaqarpunga nujarmioqarlungalu. Aqagu marlungorneq, taava imerterissaanga.

heleverdeniskole.dk/philip

Philipip peeqqani USA-miittoq maqaasivaa

ALLATTOQ: PER BERGHOLDT JENSEN * ASSILIISOQ: HELLE GUDMANDSEN

Philip 18-inik ukiulik palmip ataani nikorfavoq Pearl Lagoonillu imartaani ersarissumi nuissat tarraasa tungaanut ukisilluni. Kano kigaatsumik avaqqupoq, nipaanneranilu iputaasa imarmut tuppallattarnerat kisimi tusarsaavoq. Philip eqqarsaateqarpasippoq. Siunissaq takorloornerpaa? Imaluunniit arfinilinnik ukioqarluni arni qimakkamiulli pisimasorpassuit pereersimasut takorloornerpai? Imaluunniit peeqqani nunami allami ungasissumi najugalik eqqarsaatiginerpaa?

Asannineq allanngorneq ajortoq

Philip oqaluttuarpog Jessielimik atilimmik peeraqarluni. 17-inik ukiulik Managuami inunngorsimasog, aatani atsanilu Orinocomut tikeraarmagit Philipip ilisarisimalersimavaa. Ajoraluartumik anaanani ilagalugu Floridamut USA-miittumut, nuussimavoq. Taamaakkaluartoq Philip allamik arnaatissarsiuunngilaq, asanninermummi tunngatillugu Philip allanngujaatsuvoq aalajangersimasuullunilu.

”Niviarsiaqqat amerlasuunik angutaatillit soqutiginnilakka. Niviarsiarag ataasiinaq ilagerusunneruara. Taamaammat peerara utaqqissavara,” ittoorpasilaarluni qungujulluni oqarpoq. Jessielimi oqarnikuusimavoq ukiut pingasut qaangiuppata Orinocomut utisalluni.

Arfinilinnik ukioqarluni angerlarsimaffimminiit nuussimavoq

Philip aamma nammineq nuuttaqattaarnikuusimavoq, inueneranimi sivikitsumi pisoqarnikuusimaqaaq.

”Qeqertami Little Corn Islandimi inunngorpunga. Pingasunik ukioqartunga angut garifunaq utoqqaq Martin Velazquezimik atilik

qeqertamut tikippoq. Inuttaa guitarialu nuannareqaakka. Arfinilinnik ukioqarlunga Martín aallalermat nammineerlunga anaanaga aperaara aallaqatigisinnaaneriga. Siullermik naaggaaraluarpoq. Uteriisiinnavikkamali kiisa naggataagut meeravissiartaarnermut allagartat atsiorpai,” Philip nassuiaavoq. Anaanaminut tunngasunik oqaluttuaqqinngilaq, takuneqarsinnaavorli The Old Man, ataataar-tukkani, nuannarisorujussuugaa.

Philip ilaqutartaavilu Orinocomi najugaqarput, Nicaraguami illoqarfiit garifunaqarneraanni. Aallaqqaataani nunaannarmi illoqarfeeqqami inuuneq nipaatsaq sungiukkuminaatsissimagaluarpaa. Orinocomummi nuunngikkallaramik illoqarfimmi angisuumi Bluefieldsimi ukiut qulit najugaqarsimapput. Eqqissillunili pinngortitamut qanilluni inuuneq nuannarilerpaa, aamma garifunat kulturiat inooriaasaallu nuannareqai. Aammami sulii The Old Man sapinngitsukasiuvoq. “Angutisiara 84-inik ukioqaraluarluni sulii guitarertarpoq. Maani Orinocomi oqaluffinni assigiinngitsuni naalagiar-toqartillugu guitarertuusarpoq. Arnarsiamalu erinarsoqatigissallugu nuannarisorujussuuaa,” Philip tulluussimaarluni oqaluttuarpoq.

Philip sunngiffimmini aalisariartarpoq.

Tasinngortaasami aalisartarpoq

Aalisarneq Philipip nuannarinerpaasaasa ilagaat, kisimiilluni ilaqarluniluunniit. ”Ullaakut sisamanut nillataarnerani tasinngortaasamut avalattarpugut. Seqernup sakkortusivallaannginnerani qulinguat ullup-qeqqatalu akornanni utertarpugut. Ukiup qanoq ilinera apeqqutaalluni aalisakkaat angisuut kinguppaallu piasarparpagut. Tamanna garifunat kulturiannut ilaavoq, maanngaanneersuunngikkaluarlunga garifunat inooriaasaat nuannarisorujussuuaa,” Philip nuannaarluni oqaluttuarpoq.

Philip nassuiaavoq garifunat kanot atortuaannarnikuusatik sulii atoraat, orpiit qisuttaasa ilui kaatamik qarajarneqartarput. Kanot maliarannguamilluunniit kinngutinneqarsinnaasutut isikkoqaralurlutik imarsiullaqqissuupput, garifunallu aalisarnermut atortarpaat aamma naatitanik, qisunnik sanaartornermilu atortussanut assartuutitut.

Biibili imigassamit ikiaroonartunillu pitsaaneruvoq

Philip 18-inik ukioqaraluarluni fiistit imigassarlu soqutiginnigiluinnaipai. Orinocomi inuit ilaasa aningaasaatitik tamaasa imigassamat ikiaroonartumullu atortarpaat, taamaattut imminnut allanillu ajoqusiisarput. "Uanga tamakkutortalissagaluaruma aqussinnaannginnissaa annilaangagaara. Sukkasuumik pinngitsoorneqarsinnaajunnaarsinnaavoq, atorunnaarniarneralu ajornartorujussuusinnaalluni. Imaassinnaavoq aallartikkaluaruma imminut aqussinnaajunnaarnissama ajoqusernissamalu tungaanut pissagikka," iluemoosaarluni oqarpoq. Tamakku eqqarsaatigisaqai. Philip angerlarsimarusunnersarpoq, atuarluni inuunerullu ajunngitsortai eqqarsaatigalugit. Nicaraguami inuusuttut amerlasuut assigalugit uppertorujussuuvoq. "Biibilimi allassimavoq kukkujuitsuunngitsugut. Tamatta kukkusarpugut ajornartorsiuteqartarlutalu. Kisianni pitsanngorsartuaannarsinnaavugut," Philip eqqarsarpasilluni oqarpoq.

18-inik ukiulik 6. klassimi

Philip 18-inik ukioqaraluarluni 6.klassimi atuarpoq. Bluefieldsimimi najugaqarallarami ukiut pingasut atuarsimangilaq. Nicaraguami meerarpassuit ilaqutariinnut aningaasaqarnikkut ikiuteqataaniassamik ajoraluartumik atuarfimmiit anisarput, angajoqqaat piitsut meeqqatik sulisittariaqartarmatigit. Maannali Philip ilinniarnini ilungersuunniarpaa. "Matematik nuannareqaara, nukersornartumik suliffeqarusunngilanga, suliffittaarusuppunga naatsorsuinermik aalajangersimasumillu aaqiiniarluni suliaqarfiusartumik. Ingeniørinngorusuppunga mekanikeriluunniit, arlaanimmi angusaqarusuppunga," Philip qularpasinngitsumik nipeqarluni oqarpoq. Philip takorloortarpaa Orinocomit aallariarluni nunarsuaq ilinniarfigiitigalugu angalaarnissani. "Nunama ilaa takusaqarfiginerosuppaa, aamma taamaallunga Little Corn Islandimukaqqikkusuppunga nagguikka ilikkarnerulaarniassagakkit. Immaqaa aamma USA-liarsinnaassaanga," Philip takorluerpalaarluni oqarpoq. Imaassinnaavormi taamaalluni Jessiel Floridamittoq tikeraartoqariasaartoq.

Philipiuna, allatut nujaleritikkusulersimagami.

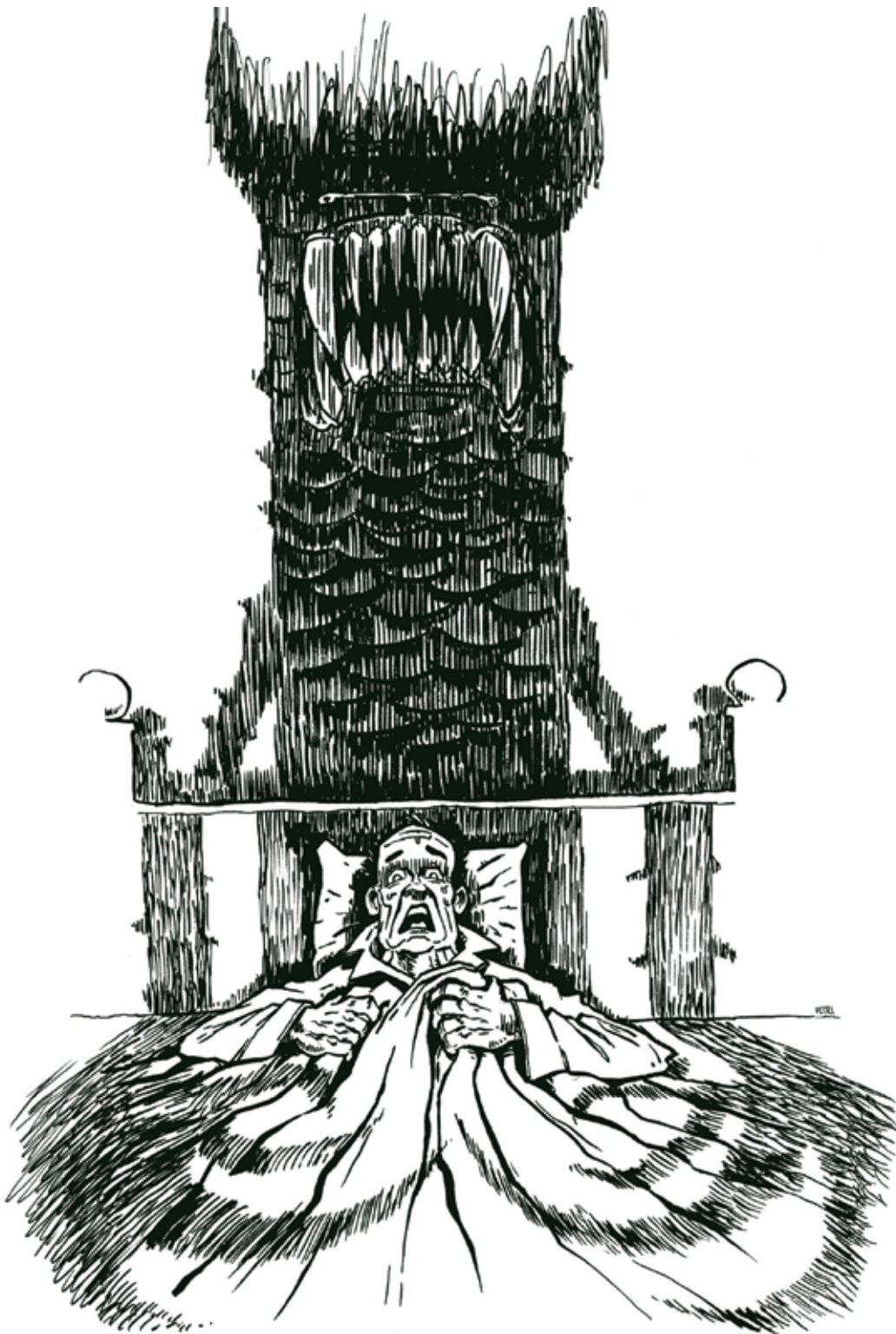
INUIAQATIGIIT INUILLU TAMAT OQARTUSSAAQATAANERAT

Uani heleverdeniskole.dk/
samfundogdemokratiinicaragua.com:

- Inuit tamat oqartussaaqataanerata aamma kisermaassilluni naalakkersuinerup assigiinngisutaat paasisaqarfigisinnaavatit
- Naligiinnginneq piitsuussuserlu pillugit ilinniarsinnaavutit
- Sooq Nicaraguami orpassuit taama USA- liarusutsiginersut paasisinnaavat
- Nicaraguami innuttaasut ilikkarniarsinnaavatit

Silatoortat nutserarnerat sianiinnerulerner-
mik kinguneqartarpa?
Qanoq ililluni nuna taama piitsuutigisoq
pisoorujussuarnik inoqarsinnaava?
Qanoq ililluni peqquserluttunngortoqartarpa?
Mumisitsineq sunaana?
Tamakku tamaasa - allarpassuillu - akissutis-
sarsisinnaavatit sammisap
Samfund og Demokrati -p ataani.

Uumasorujussuaq

ALLATTOQ: JACOB WEINREICH · ASSILIARTAI: ERIK PETRI

Qinneriaat aallaaserluunniit?
Viceværtip Antuut uppererpasippiarnagu nakkuppaa.
-Aap. Savilluunniit ipittoq. Antuut qungujunniarsarivoq.
-Ummaangaa, unnuaaqaq!
-Nalunngilara. Kisiannimi kinguarteqqisinnaajunnaarpoq.
-Suna kinguarteqqisinnaajunnaarpa?
Antuut nangaalerpoq. Allaanngilaq oqaasissani piareersaq-
qaartariaqarai. Taava oqarpoq:
-Uumasorujuk kælderimittoq. Uumasorujummik toqutsissut-
tariaqarparma.

Anton Lundbergip nuliani nappaateqalermalli ersinaqisunik
oqimangertarnini naalliuutigisalerpai.

Tamatigut unnuami takkuttarput ersinartangaarmatalu itis-
sutigisarpai, eqqarsartarporlu: Guutiaa susungaana?

Oqimangiutigisarpaa uumasorujussuaq ersinartorujussuaq
blokkip najugaata kælderiani ajortuliortartoq. Taassuma Antuut
kælderip torsuusaani amitsuni malersortarpaa. Qatimaannera
quilertanaqisoq tusaasarpaa anersaartorneralu tipittoq naa-
masarlugu. Aqqtissaarukkaangami qanorlu iliornissani naluler-
lugu, teqeqqumut pequlialluni unittarpoq.

Antuut ullaakkut kiammik kuuttuinnaalluni itertarpoq.
Soorlulusooq suli uumasorujussuaq isigigaa. Tuloriai inngigissut.
Amia tattaasalik. Kukissui takisuut peqingasut. Ajornerpaajuvor-
li Antuup ilumut sinnattuunersoq qulakkiiivissinnaanngimmagu.
Suummi tamarmik assut piviusorpalaartarput. Oqimangissuti-
gisarnikuusaanit allanit piviusorpalaarnerujussuuvoq.

Antuup oqimangissutigisartakkani nuliaminut oqalut-

tuarineq ajorpai. Nappaateqariarmat allamik ernumassuteqartikkusunnginnamiuk. Uumasupiluk pillugu oqaluttuunni-kuusatuaraa aningaaserivimmi suleqatini ataaseq. Suleqataata illaatigeqqaaraluarpaa. –Uumasorujussuaq? Taamaattoqarsinnaangilaq! Sivitsunngitsorli taama oqarsimagami uggualerpoq. Ullaammi tamaasa Antuut aningaaserivimmut iseraangat takusinnaasarpaa qanoq asingatigisoq.

Suleqataata ilisimasalimmik ikiortissarsioqqullugu inassimavaa.

Antuulli taamaliorusunngilluinnarpoq. Kælderimimi uumasorujussuaqarnera upperiartuinnaramiuk tarnit nakorsaata akianut ingiinnarluni oqallisigerusaarusunngilaa.

-Uumasorujussuaq?
Viceværtip asuli illarsaariinnarsorigaluarpaa.

-Nalunngikkaluarpara...uppernarpallaanngikkaluartoq, Antuut oqarpoq.

-Kisianni oqaatsikka ilumoorput: isumaqarpunga kælderimi uumasorujussuaqartoq. Isumaqarpungalu toqunniarnerani ikiortariaqarimma. Taassumami sorpassuit uannut aseroreerpai. Qularinngilalalu peeruppat pitsannguallaatigissaqigiga.

-Nåå, taamatut. Viceværti anngaavoq.

Aamma Antuut anngaavoq.

Marluullutik blokkip

kælderianukarput. Viceværti sakkoqanngilaq.

Taamaakkaluartoq Antuut toqqissisimavoq. Kiisamimi qanoq iliuuseqarpoq.

Nuliata nappaat qaqutigoortorujussaq nappaatigilersimavaa. Ima qaqutigoortigaaq nappaammik taassuminnga ilisimannitumik nassaassagaanni USA-liaqqaartariaqarluni. Sianiutaasa aqqutaannut tunngasuuvoq. Naalliunnartumik annernartoq, piffissallu ingerlanerani nukillaarnermik toqumillu kinguneqartussa. Antuup tusaramiuk aliasuutigerujussuarsimavaa. Sapaatit akunneri marluk sinittarfimmi issiasimavoq iigarlu nakkullugu. Allamik suliaqarsinnaanani. Ikkap tapetii nuliame sianiutaanut aqqutaatillugit isigisimavai, kigaatsumik suunersumit saassuneqartut.

Ullut ilaanni tapeti qernertuinnanngorsimavoq.

Viceværti kamalerpoq, Antuullu tunumut saariarlugu toqqarlugu isigalugu.

-Naammatsippit? Angerlarsinnaanngorpugut? Unnuaaqaq!?

Viceværtip kælderip torsuusai takisuut misissorpasillugit isigai. Soqanngilaq. Antuut oqarusukkaluarpoq: Anillallutami uumasorujussuaq ujaqqaassagaluarparput. Taamalu oqariasaarpoq: -Anillallutami uumasorujussuaq ujaqqaassagaluarparput.

Antuut taamaanianngikkaluartoq nipaa soqqusaanniakujppasippoq. Immaqalu taamaariarmat viceværti, Antuumik tinnaartutut isiginninni isertorsinnaajunnaarlugu ileqimisaartorujussuarpoq, taamaanneralu pissutigigunarlugu ingerlaqatigisariaqartutut isigerpasilerlugu.

Kælderip torsuusai labyrintimut eqqaanarput. Antuup oqimangernermini taamatut misigisarpai, maannalu aamma uumasorujummik ujaasileriaramik taamatut misigalugit. Arlaleriarluni Antuut eqqarsarpoq: Ila eqqumiikkaluassusia. Nipituumilli oqaatigineq ajorpaa. Viceværtimi narrujuummertinneqarsimasoq

uumisaaqqittariaqanngilaq.

- Sakkoqassannginnatta? Viceværtip allaffia saneqqukka-
mikku Antuut aperaaq.

Viceværti unippoq anersaarulullunilu. –Piumasannik, oqar-
poq matulu parnaarusaarlugu.

Allaffimmi kaataq nassaaraat. Antuut eqqarsaqaaralarpoq
qinneriaat tigussallugu, kaatarli takugamiuk qularinngiivippaa
uumasorujussuarmik toqutsissutigissallugu pitsaanerpaajus-
sasoj.

Taava ujaasillutik aallartipput.

Oqaaseqarpallaanngillat. Kisianni soorluuna viceværti pinaap-
pallaarunnaariartortoq. Kamappasikkunnaarpoq. Immaqami
unnuaannarmi Antuup kælderimeeqatiginera quilertanarilaa-
raluarpa. Immaqaluunniinuna kiserliortarsimagami ilaqarnini
iluariinnaleraa.

-Angerlanngilaattaa ataasinnguartaalaassaagut?

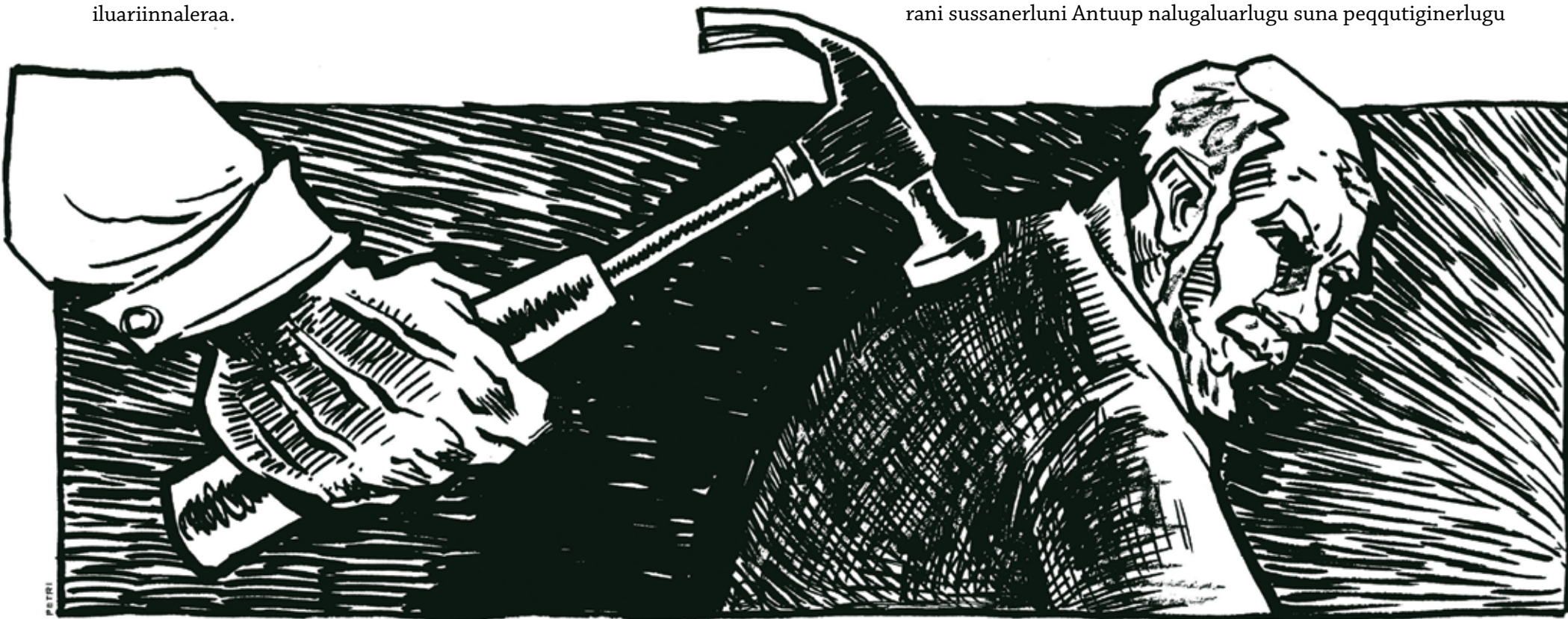
Akunnerup ataatsip missaa ujaasisimapput, viceværtilumi
allaffimmi tungaanut ingerlalereersimavoq.

-Qaami ujaasinikooqaagut ataasitulaarniarta. Kælderimiil-
luni panertoornarsisarami.

Antuut nangaavoq. Immiaaqqat mamarivallaanngilai. Aam-
mami viceværtip uumasorujussuarmik ujaasiunnaarnera ilua-
ringilaa. Taavali oqarpoq:

-Soorunami, qungujullunilu, naak uumasorujussuup
saqqumminnginnera qamuuna uggorigaluaqalugu.

Allaffimmi issiapput. Viceværtip nillartaartitsiveeqqamit im-
miaaqqat marluk tiguai. Sumi tamaaniipput sakkut. Arsakoorfiit
ulikaaqqasut. Iikkani arnat atisaqanngitsut assingi nivingapput
nalunaaqutarlu, ullaakkut sisamanngoriartorpoq. Taamaaline-
rani sussanerluni Antuup nalugaluarlugu suna peqqtiginerlugu

sisamanngoriartornera pingaaruteqartorujussuartut isigilerpaa. Tassa aamma nuliame napparsimalernerata kingornali allannguumi aappaattut maluginikuusaa: Suut pingaartissanerlugit, suullu imminiiginnassanerlugit aalajangersinnaajunnaartarnini. Ila nappaat eqquumeeqaaq.

-Qujanaq ujaaseqatigiinnitsinnut!

Viceværti, najoqqakkani nungoriarlugu nikuinnginnermini qungujuppoq. -Qummukarlunga sinikkiartortariaqarpunga. Aqagu suliaasaqaqaanga.

Antuut anngaavoq. Naak sulerissamaarsimanera nalugamiuk quianaagilaaralarlugu.

Torsuusamut anillapput. Qulliit qaamavallaanngillat. Antuup kaataq tigummiarpaa. Nalunartoqartarmat tigusimavaa.

Naak uumasorujussuup nassaarinngitsoornera uggorigalarlugu taamaannera akueriinnarpaa. Ilami uumasorujussuup pinngitsaalillugu nuisinneqarsinnaanngilaq. Aammami nulia sannertittariaqalersimassaaq. Innanganermini allamut saatsinneqallattaanngikkaangami tunumigut tataarnartunik ikinittarpoq. Aseruuttarlutillu.

Qulliit peerii sanileriit pingasut aserorsimmammata torsuusap ilaa taarpoq. Allaanngivippoq suna taartoq pullavigalugu ingerlavissaq. Taartumut pinnginnerminni Antuup kaataq tigulluartaarpaa. Eqqarsarpormi: manna uumasorujussuup saassussiffissaqqigissaqaa.

Viceværti siulliuvoq. Antuut tununnguaniippoq. Viceværti takusinnaanngilaa, kiagussunninnerali naasinnaavaa. Taarinnaq qaangileruttoraat nillerpallattoqarpoo, aallaqqaataani tupigutsannertut nipeqarnerugalarpoq.

Antuut suaarpoq: -Sunaana?

Aatsaalli kingorningaatsiaatigut eqqarsaatigilerpaa nillertoq viceværtiusimassasoq.

Antuut qaamanermut appakaappooq.

Sivikitsumik nukillaaginnaralarpoq.

Sianiutit aqquataat, eqqarsarpoq, kaattarlu aagasattoq nukisani tamaasa taarinnarmut miloriullugu. Malugisinnaavaami uumasorujussuup taqqamaniittoq. Nulii napparsimalermalli malugissutsimigut aatsaat taama ersaritsigisumik malugisaqarpoo.

Timaa tamarmi sajuallapooq. Allaanngilaq qupinnguallattoq. Taava qasukkarpoq.

Kisianni viceværti tammarpoq. Allaanngivipooq taarsuarmut pulasimasooq.

-Saamimmut talerpimmulluunniit?

Antuup nuliani asannippaluttumik nakkuppaa. Asaqaa. Inuunermini arnaq asatuaa.

Isini saamerleq sequnngersilaaqattaarpaa.

Antuup peqqissaarluni qungasiatigut tiguaa niaqualu kiviimilaarlugu. Nammineq aalasinnaanngilaq. Antuulli misilittagaqarlarpoq, qanorli perianngitsoq iluamik innangalereerpoq.

Antuut nuliame sanianut innarpoq tapetilu isigilerlugu. Viceværtimut tunngatillugu ajuusaaralarpoq.

Maannali uumasorujussuup kiisami peeruteriarmat ajunnginnerulerluni misigivoq.

Nunarsuaq tamakkerlugu Atuarneq 2012

- Ukioq iluatsitsiffiulluartoq!

Asasakka atuartut

Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq 2012 ukuiuvoq ingerlallu-aqisoq.

Ilinniartitsisut tallimat kuummut pissipput, atuartut 500-t sialussuup ataani ministeri naappaat, allakkallu 5000-rpianga-jaat Christiansborg kaajallallugu nivinngaassorneqarput. Atuarfiit iluini, siallinngitsuni, Liberia pillugu immikkut sammisaqartoqar-poq, AtuaRaket/LæseRaketen atuarneqarluni LæseKaravanenilu peqatigalugu qitittoqarluni.

Tamakkorpasuit tamarmik sammineqarput Nunarsuarmi meerarpassuit suli atuartuunngitsut malugineqaqqullugit. Iluatsip-porlumi. Ukiut tamaasa meeqqat amerlanerujartuinnartut atualer-talerput. 2012-imi meeqqat 67 millionit amigaatigaagut – maanna kisitsit 61 millioninut apparsimavoq. Qujanartumik ilissi meeqqat, kikkut tamarmik atuartuusarnissaannik piumasaqarallartillusi iluatsilluarpoq.

Iliuseqaqataavusi. 2012-imi peqataaffigisimasasi takuinnaarsigit:

- Atuartut 165.000-t ilinniartitsisullu 9000-t Nunarsuaq Tamak-kerlugu Atuarneq pillugu paasisitsiniaanermi peqataapput Libe-riamilu meeqqat pillugit atuarlutik
- Atuartut 1000-t Cyrus allaffigaat. Uani atuakkami atuarsinnaa-vasi Cyrusip allagarsiarpassuani pillugit qanoq oqarsimane-soq
- Atuartut 4594-it udviklingsminister Christian Friis Bach allaf-figaat, ministerilu qinnuigalugu 2015 nallertinnagu meeqqat tamarmik atuartunngorsimassasut
- Sapaatip akunnerani pisoqartitsiviusumi Aalborgimi, Aarhusimi Københavnilu nunami tamarmi atuarfinniit peqataavusi. Ilarpassuasi Københavnimi ulloq pisoqartitsiviusoq sialleralu-

aqisoq peqataapput, Christiansborgilu kaajallallugu allagarpas-suit nivinngaassorlugit

- Atuarfik ataaseq meeqqanut atuartitaanermullu ministerimit Christina Antorinimit pulaarneqarpoq
- Atuarfinnut 50-inut LæseKaravanen pulaarpoq, ilarpassuasi Liberiamiut nipilersuutaat qitippaat, Liberiami angalanermut malinnaallutik, Liberiamilu meeqqat pillugit ilisimasaqarneruler-lutik misigisaqarnerulerlutillu
- Nunami tamarmi aviisini allaatigisat 206-it atuarfigisarsi pillugu aamma ilinniartitsisusi peqatigalugit sulersitsisimanisi pillugit allaatigisaapput
- Liberiami meeqqanut 1.080.000 kr-t katersorsimavasi, taamaa-lillusilu nunami tassani piitsooqisumi meeqqat tuusintilikkaat ajunngitsumik atuarfeqarnissaannut isumaginneqataallusi.

TAMAKKORPASSUARNUT, imaannaanngeqaammi, IBIS-ip qutsa-vigaasi. Atuartunut, ilinniartitsisunut angajoqqaanullu tamanut -suliassinnut qujanaq. Tamassi iliuuseqaqataavusi. Peqatigiilluta suli meeqqat amerlanerusut atualernissaat isumagisinnaavarput.

Asannittumik inuulluaqqusilluta
IBIS

Atuakkiortut assiliartalersuisullu

BENNI BØDKER

Benni Bødker atuartuugallaramili vampyrit, zombit, amarunngortartut allallut ersinartut pillugit allattarnikuvoq. Oqaluttualiai qanga ikinngutaasa kisimik atuartagaat maanna nunani amerlasuuni meeqqanit atuarneqartarput. Benni Bødker 1975-imi inunngorpoq, danskimi isumaliqqissaarnermilu cand.mag.-iulluni atuakkianilu takisuuliaq siulleg 2004-mi saqqummersippaa. Tallimariarluni Orlaprisen-inimut innersuutigineqarnikuvoq, nangeqat-taartulianilu `Kimura`, `Nattens Børn`, `De syv nøgler` aamma `Projekt Kerberos` pillugit tusaamaneqarluni. Kingullertigut saqqummersittarnikuusaasa ilagaat paaasulersaarut `Djævlens øjne`, qiaamminartulersaarut nangeqattaartoq `Infernus` aamma inersimasunut pinerluttulersaarut `Før døden lukker mine øjne` (Karen Vad Bruun peqatigalugu.) takusaqar-figinerusinnaavat uani www.benniboedker.dk.

BIRDE POULSEN

Meeraagallarama pinnguaqatissaqarpallaarneq ajorpunga, immaqalu taamaariarmat titartaasagaanga. Uumasuunerusut titartarpakka, najukkatsinnimi nunaannarmi illoqarfeeqqami uumasogaqaaq. Inersimasunngorama titartaasarnera ingerlatiinnarpara. Titartaanermik ilinniarfimmil atualerpunga – Skolen for Brugskunst-imi, tassanilu titartaaneq atuakkanillu assiliartalersuineq ilinniarpara. Atuakkt assiliartallit 60-ini amerlanerusut massakkumut assiliartalersornikuuakka atuakkallu ilinniutit amerlasuut. Nalugaluarpara soq taamaanner-soq, tassa kisianni uumasut titartartakkakka amerlanerit `eqqarsarsinnaallutillu oqalussin-naapput`. Assiliartalersuininni aqerluusaq qalipaattillu imilertakkat atornerusarpakka. 1998-imi Kulturministeriets illustratørpris pissarsiaara. www.birde.dk.

ERIK PETRI

Erik Petri 2001-imiilli meeqqanut inuusuttunullu atuakkanut titartaasalerpoq. Aallaqqaam-mut tissinartukujut; nerrersuut, kukkukuut nipilersorumatuut aviisimullu Samvirkemut meeqqanut quppererit eqqumiikkajaat titartarpari, kingornali Kenneth Bøgh Andersenip sapiitsuliortorsualiaa Antboy kiisalu Jacob Weinreichip Morten Dürillu qiaamminartuliaat suliarinerusarpari. Erik ilinnianikuvoq Designskolen Koldingimi aamma USA-mi Art Center of Designimi. Eriup titartagartalersorsinnaasai amerlaqaat aamma titartaassuteqqullutik inniminniisut assigiinngitsorpassuusarput. Nerrivimmi titartaanngikkaangami ataatsimiit-tuni assigiinngitsuni inuit saavanni titartaasarpog, taamaaliorlunilu Europap annertunersaa aqerluusalarluni tuschilerluni angalaffiginikuuaa. Inniminniisut akornatigut piffissaqale-raangami nammineq titartakkanik nangeqattaartuliani eqqumiitsuliortoq J. F. Willumsen pillugu, suliaq annertoq ukiunik arlalinnik sivisussuseqartussaq, ingerlattarpaa.

HANNE KVIST

1995-imiilli meeqqanut atuakkt 15-it missaat allannikuuakka. Atuakkiara takisooq siulleg ateqarpoq `Drengen med sølvhjelmene`. Filmilarieneqarnikuvoq ateqarluni `Der

var engang en dreng – som fik en lillesøster med vinger`. Atuakkiama ilaat alla `Hund i himlen` animationsfilmit saqqummeqqammerpoq takuneqarsinnaallunilu Ramasjangimi Filmstribemilulu. Saqqummersitara kingulleq inuusuttunut atuagaavoq `Ørkenland`, Dan-markimi qimaasut inuuneq pillugu oqaluttuaq asanninnilersaarutaasorlu. Atuakkiortut allat peqatigalugit arlalinnik atuakkiornikuuvunga, ilaatigut atuagaq inuusuttunortoq `Hvis. Du.Ser.Noget.Sig.Noget`. Martin Glaz Serupilu, kingullermillu ilitsersuisartoq Methe Bendix peqatigalugu isiginnaartitsissut `Der var engang en virkelighed` Teater Hund-imut sanavar-put.

JACOB WEINREICH

Jacob Weinreichip atuakkt 30-t missai saqqummersinnikuai. Ilaatigut taaneqarsinnaavoq nangeqattaartoq `Monsterjægerne` aamma filmilarieneqarnikuvoq, nangeqattaartut `Kaptajn Blodskæg`, `Skorpionen` aamma `Gyserklubben` kiisalu atuakkt pingasunngorlugit oqaluttualiaq `Drømmeværelset`, taakkunani 1 aamma 2 saqqummereerput. Jacob aamma pinerluttulersaarut A. J. Kazinki atuakkioqataaffigaa, nunani 20-nit amerlanerusuni saqqum-mernikoq, Danmarkimi nunanilu allani akissarsissutigiginikuusani. Jacobip akunnerit sininn-giffini allannermut ilaqtaminullu, ikinneragassaangitsunut, atortarpari. Meeqqat pingasut. Inequnartut, nuannersut peqertorujussuillu.

JESPER TOM-PETERSEN

Ukiuni 30-ni kingullerni meeqqanut atuakkt allallu assiliartalersorlugit titartaassusisarniku-uvunga. Tamakku sioqqullugit qalipaaneq sammisarpara. Qalipaaneq Det Kongelige Danske Kunstakademimi ilinniarnikuuara, taanna sioqqullugu Kunsthåndværkerskolenimi titar-taaneq ilinniarpara. Tamanna sioqqullugu Frederiksbergimi meeqqat atuarfianni atuarpunga, 15-inillu ukioqalerama qatanngutigalu Velo Solexit pisiaraagut. Atuarianngilaattaa issiingas-sat sioraasalerlugit immulerlugillu nerivakka. Aallaqqaataani meeqqanut paaqqinnittarfim-miinneq ajorpunga. Aallaqqaaterpiaani sapaammi Diakonissestiftelsenimi inunngorpunga, ataatama anaanamalu takuaat nukappiaraasunga Jespemillu ateqartunga.

LARS GABEL

Lars Gabel 1971-imi Qaanaami, Kalaallit Nunaanni, inunngorpoq. Kingorna Danmarkimut nuuppoq Aarhus Kunstakademimi ilinniarluni aamma Designskolen Koldingimi. Ilinniarner-mi ingerlanerani USA-mi Art Center College of Designimi Pasadenamiittumi ilinniarnikuvoq kiisalu Parisimi Ecole Supérieure Estienne des Arts et Industries Graphiquesimi. Ullumikkut Københavnimi najugaarpoq 2002-miilli meeqqat atuagaannut assiliartalersuisartuulluni.

LENE MØLLER JØRGENSEN

Lene Møller Jørgensen atuakkiortuuvog tusagassiortuullunilu ilaatigullu fantasyt nangeqat-taartut `Ravets børn, 1-6` aamma `Søn af bøddel. 1-6` atuakkiarnikuai. Atuagaq takisooq `Jagten på det hellige barn` aamma fantasy-uvog, 2012-imi Orlaprisen-imut innersuun-neqarnikuulluni. Lenep ileqqoraa fantasylamiini manuskriptit qiaamminartunik saanikuullu akoortarneri, aamma ersinartulersaarusianni pinerluttulersaarusiannilu assit asingasut tarrajuuttulu atortarpari. Soorlu assersuutigalugu pinerluttulersaarusiannimi qiaamminartumi, nukappiaqat 14-inik ukiullit pillugit, Mick Lucasilu, `Døde børn glemmer ikke`-mi aamma `Blodig flugt`-mi. Lene nunanit assigiinngitsorpassuarnit tusagassiortutut sulinermini ilann-gutassiarnikuvoq, nunanilu allani sorsuffinni, inoqajuitsuni masarloqarfinnilu misigisar-

takkani ilisimalikkaniilu meeqqanut inuusuttunullu oqaluttualiamini atortarpai. Atuakkior-
tutut oqaluttualiaasa qiaaaminarnersaasa ilaat malersuinermik, toqutsinermik inuppasuit
ataatsimoortillugit iliveqarfianik imallit piviusumi pisarnikuupput.

MÅRDØN SMET

Mårdøn Smet (Morten Schmidt 1961) titartaasartuuvog, `80-ikkut aallartinneraniilli atuak-
kat titartagartalersukkat amerlasuut aamma tegneseriat saqqummersinnikuai kiisalu filmit
titartakkat computerspilillu `inuttai` titartarnikuullugit. Cecilie Ekenip, Kim Langerip,
Morten Dürrip, Benni Bødkerip, Kenneth Bøgh Andersenip allarpasullu atuakkiait titar-
tagartalersornikuai tegneseriallu `Slaraffenland`, `Lazarus`, `Hieronymus Borsch` aamma
`Stig & Martha`. Mårdønip meeraallunili tv-imi angut pattagissap qarlortaataanut qitsuit
ileriarlugit pattattoq takugamiulli eqqumiitsut isumaqarpallaanngitsut tiguartiffigisimavai.
Ilaquttamilu arlaata nassuaateriarmani angut taanna qalipaasartuusimasog ateqarlunilu
Salvador Dali, aammalu taannaasog nalunaaquttanik aassimasunik qalipaasartog, Mårdønip
nuannariliivissimavaa. Ingammik tegneseriani eqqumiitsut isumaqarpiannngitsut atorluartar-
simavai, takorluugaasali ilagaat atuakkat assiliartallit titartaasartuuttut, paasisaarpiann-
gitsunik taalliortartup Edward Learsip oqaluttualiaasa titartagartalersornissaa, taannalu
massakkut titartaavianiippoq.

PETER GOTTHARDT

66-inik ukioqarpunga, atuarneq allannerlu nuannariaannarnikuuakka. Ukiorpasuarini
meeqqat atuakkanik atorniartarfianni sulinikuuvunga. Tassanilu atuakkat qanoq itut
meeqqat nuannarineruneraat paasinikuuara. Uanga nammineq oqaluttualiat aamma torullit,
enhjørningit, amarunngortartut, aliortukkat allallu alutornartut pillugit atuakkiat amer-
lasuut atuartarpakka. Taamaallungalu atuakkiannut amerlasuunut isumassarsiorarlunga,
ilaatigut nangeqattaartumut `Det fortryllede slot`-imut. Atuakkiara siulleq ateqarpoq `Finn
og hans mænd og den røde heks` saqqumnerlunilu 1984-imi. Kingorna 90-it missaannik
meeqqanut atuakkiorpunga, atuakkat assiliartallit, atuakkat takisuuliat nangeqattaartullu,
ilaatigut narsat orpiillu iluamiut pillugit nangeqattaartut marluk. Ateqarput `Elverdrønningens
riddere` aamma `Elverdrønningens børn`.

RASMUS BREGNHØJ

Rasmus Bregnhøj 1965-imi inunngorpoq. Danmarks Designskolemi ilinniarnikuuvog,
Københavnimi najugaqarluni, tassanilu titartaasartutut qalipaasartutullu sulilluni. Rasmus
1992-imiilli atuakkanik assiliartalersuisarpoq fagbladenut, aviisinut tidsskriftinullu quiassu-
aatinik titartaasarluni. 2004-mi, 2006-imi 2007-imilu Charlottenborgs forårsudstillingimi qa-
lipakkaminik saqqummersitsinikuuvog, aamma 2005-imi Kunsternes Efterårsudstilling på
Den Frie-mi. 2001, 2002 aamma 2003-mi Kulturministeriets æreslisteanniinnikuuvog, 2008-
mi årets debuttegniserie akissarsiaraa aamma `Lille Miss Nobody`-mut Kulturministeriets
Illustratorpris. 2010-mi Søren Gyldendals studierejselegat pissarsiaraa, aamma 2010 aamma
2011 titartagai Bologna Childrens Book Fair -imi ilaapput. Atuagaq `Snabels Herbarium`
2010-mi Ibby Honour List-imiissutigaa. Ibby nunat tamalaat meeqqanut inuusuttunullu atu-
akkiat pillugit suleqatigiiffiuvoq. Meeqqanut atuakkat assiliartallit 40-t assiliartalersornikuai.

AtuaRaket 2013

Siullermik naqinneqarnera
©Inerisaavik, IBIS suleqatigalugu
ISBN: 978-87-585-1166-0
© Original udgave, Atuakkiortut,
assiliartalersuisut, assiliisut IBIS-ilu.
Immikkut qutsavigaagut atuakkiortut
assiliartalersuisullu akeqanngitsumik
atukkiussinerannut.

AtuaRaket 2013-ip imarisai IBIS-imit atuakkiortunillu
akisussaaffigineqarput taamaallillutillu tunisisut
aningaasaliisullu isummersornerannik takutitsisunatik.

LæseRaketen 2013 Danidamit aamma
Center for Undervisningsmidler-imit tapersorneqarluni
saqqummersinneqarpoq.

Aaqqissuisut

Helle Gudmandsen, Mette Nørgaard Mahoney
aamma Dorthe Nielsen

Assiliisut

Per Bergholdt Jensen, Helle Gudmandsen, Lotte Ærsøe,
Rikke Bruntse Dahl, Mikkel Østergaard, Arne Simonsen,
Maja Sølvstrøm aamma Tine Harden
Saqqaani asseq: Helle Gudmandsen, IBIS

Ilusaata aaqqissuunera

OKTAN, Peter Waldorph

Kalaallisuunngortitsisoq

Kathrine Knudsen, Inerisaavik

Kalaallisuunngortitsisoq

Apollonie Berthelsen, Nitta Lyberth,
Karla Petrussen, Inerisaavik

Naqinneqarfik

Nørhaven Paperback A/S
Printed in Denmark

Nassiussuisoq

Inerisaavik Postboks 1610
3900 Nuuk
Tlf: 349889
www.inerisaavik.gl

Uani heleverdeniskole.dk
oqaluttuat, filmit, assit
suliassallu atuaqatigiinnut
TAMANUT nassaarisinnaavatit

IBIS

Ilinniartitaaneq ineriartortitsisarpoq

AtuaRaket ukioq manna Amerika Qiterlermiittumut Nicaragualiarpoq. Nuna orpippassuarujussualik, innermik anitsisartulik, tasilik qaqqalillu alutornarluinnartuuvoq. Nunaavorli aamma piitsoq. Amerika Qiterlermimi Nicaragua nunat piitsuunersaraat. Qujanartumilli Nicaragua meerarpassuaqarpoq nukittuut, ilinniagaqarnissaminnik ilungersuuteqartut, sapinngisartillu tamaat ajunngitsumik siunissaqarnissaminnik qulakkeerinninniartut. Taakku ilai AtuaRakettimiipput. Naak Nicaraguami meeqqat inuunerat illit inuuninnit allaanerugaluqaqisoq, aamma assigiissuteqarpoq, ilami immaqa assigiiffeqaqaasi.

Ilaatigut Tonio, eqqaaveqarfimmi sulisoq, Flora, eqqaamiuminik inersimasunik atuarnermik ilinniartitsisartog aamma Fiorela, immaqa illit inuuninnut assingoqisumik inuuneqartog pillugit atuarsinnaavutit. Aamma Rosy, ullut tamaasa ilaqutariit errortassaannik errorsisartog, qitittartunngornissaminillu takorluugaqartog tusarsinnaavat.

Aamma AtuaRakettimi takorluuisinnaanerup silarsuaani misigisassarsiorsinnaavutit atuarlugillu meeqqat, teriannissat, torullit nalinginnaanngitsullu pillugit oqaluttuat nuannersut ersinartullu.

Suli meeqqat 61 millionit Nunarsuarmi atuartuunngillat. Taamaattoqartariaqanngilaq. AtuaRakettip sammineratigut Nunarsuarmi meeqqat tamarmik ilinniagaqarnissamik piginnaatitaaffeqarnerannik malunnartitsiniaaqataavutit.

Atuarluakutsoorina!